

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—, za ino- sematvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knašova ulica št. 5/L. Telefon št. 3073 in 3804, ponoči tudi št. 3034.

Rekopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 3036.

Upravni oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 3028

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštencem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.843 — Praha číslo 78.180 — Wien, Nr. 105.241.

Zunanjepolitična debata v finančnem odboru

Razprava o proračunu zunanjega ministra. — Tudi dr. Marinković ni podal ekspozicije. — Nezadovoljivi uspehi naše diplomacije, ki se rekrutira samo iz ozkega kroga Srbijancev. — Državniški govor Svetozarja Pribičevića. — Zunanji minister blamira g. Korošca

Beograd, 2. januarja. p. Danes je imel dopolne in popoldne sejo plenum finančnega odbora, ki je razpravljalo o proračunu zunanjega ministrstva in ga končno tudi odobril. Debata je bila zelo živahna in je med njo prišlo tudi do novih zanimivih odkritij. Seja se je pričela ob 11. dopolne s kratkim

Govorom zunanjega ministra dr. Marinkovića,

ki je pojasnil posamezne postavke svojega proračuna ter naglašal, da so izdatki njegovega resora znatno znižani in da so bili v lanskem in letošnjem proračunu zmanjšani skupno za 33 milijonov Din. Letošnji proračun je sicer nekoliko večji od lanskega, kar pa je posledica kurznih sprememb, radi katerih so se povečali izdatki za zunanjo službo. Z uveljavljenjem zakona o vrhovni državni upravi bo tudi zunanje ministrstvo popolnoma reorganizirano. Dr. Marinković je nadalje izjavil, da namerava osnovati tri nove konzulate, in sicer v Haagu, Buenos Airesu in v Tokiju. Na medključne opozicije, zakaj vlada ne misli na kreiranje diplomatskega zastopništva v Rusiji, je dr. Marinković izjavil, da je tudi ustanovitev poslanstva v Moskvi že predvidena.

Svetozar Pribičević

je uvodoma ugotovil, da smo mi edina država v Evropi, kjer se ne dajejo parlamentu nikakr pojasnila o zunanjem položaju in kjer nimamo parlamentarnega odbora za zunanje zadeve. To je tem bolj čudno, ker se nahaja na čelu naše zunanje politike femokrat. Dokler so bili demokrati v opoziciji, so ostro napadali radikale, češ, da vodijo zunanjo politiko za kulisami. Zunanji odbor ne pomenja nezaupanja vladi, temveč sodelovanje naroda.

Nato je Pribičević govoril o osobju ministrstva ter kritiziral našo zunanjo politiko in uporabljanje zaupnih fondov brez kontrole. Protestiral je zlasti, da se v diplomatski službi sistematično zastopujejo prečani. Govorec nato o našem zunanjepolitičnem položaju, se je gosp. Pribičević dotaknil nezadovoljive uloge Male antante v Društvu narodov in razmerja Male antante do agresivne politike Italije. Kar se tiče naših odnosov z Bolgarijo, se je Pribičević iskreno zavezal za čim priskrenejšo zvezo s to državo. Treba je storiti vse, da pride do zližanja med obema sosedoma. Ko hodo nekada dne imeli eno samo državo od Črnega do Jadranskega morja, se Italija gotovo ne bo mogla več vmešavati v balkanske zadeve, kakor dela to sedaj.

Gosp. Pribičević je pri tem omenil tudi potovanje dr. Korošca v Sofijo ter vprašal, ali je šel tja res z odobrenjem zunanjega ministra. (Dr. Marinković: Da!) Pribičević je nato vprašal, ali je dr. Korošec dosegel kak uspeh. (Dr. Marinković: Gosp. Korošec ni fiscal uspehov.) Svetozar Pribičević je radi tega izrazil svoje začudenje, kako je mogel dr. Korošec govoriti po Sloveniji o svojih velikih uspehih v Sofiji, ako zunanji minister dr. Marinković sam izjavlja, da mu ni bila poverjena nobena misija. Iz vsega je razvidno, da je šel dr. Korošec v Sofijo v privatnih zadevah in da je samo sporel z zunanjemu ministru, da tjakaj potuje. (Medključ iz opozicije: Ali je dr. Korošec pod političkim nadzorom, da se mora javljati k raportu pred potovanjem?)

Grčija sicer ni sklenila z Italijo pakta, ki so jo pričakovali fašistični krogi, vendar pa odnosi med nami in Grško niso dovolj priskrni. Vpliv Italije na Albanijo pomenja več kot protektorat. Tuniski bel ima večjo samostojnost, kakor predsednik albanske republike Ahmed beg. Albanija je dejansko inkorporirana Italiji.

Nedavno so se v javnosti razširile vesti, da se vrše med Francijo in Italijo razgovori kl bi se mogli tikati tudi nas. Briand je izjavil svojo pripravljenost za to, toda Mussolini sam ni hotel razgovorov in italijanska vlada je potom svojega tiska objavila celo neke pogoje, ki zahtevajo priznanje rize premoči v Sredozemskem in Jadranskem morju.

Glede naših odnosov z Madžarsko je karakteristična izjava grofa Bethlena, o potrebi revizije trianonske pogodbe in korekture madžarskih meji. Ako tudi so te izjave morda ne tijejo baš naših meji, sta Českoslovaška in Rumunija naši zaveznici in se zadeva torej tiče tudi nas. Zato moramo biti oprezní napram Madžarski, zlasti se ker je verjetno, da obstaja med Madžarsko in Italijo enak sporazum, kakor med Italijo in Albanijo.

Z Nemčijo si želimo čim boljše in čim priskrenejše stikov v vprašanju priključitve Avstrije pa moramo biti oprezní in stopati sporazumno s Francijo.

Razen Bolgarske smo mi edina država ki še nimamo zveze z Rusijo. Mi smo toliko razvirana država, da bi se morali imati boljšešve propagande, razen tega pa imamo tudi zakon za zaščito države. Pri tem pa obstojajo pri nas že od nekdaj skrivati do velikega ruskega naroda.

Poslanec dr. Sekula Drlijević je v svojem govoru med drugim napadal dr. Korošca zaradi njegovega potovanja v Sofijo ter nato govoril o prepovedanih kandidaturah radičevcev v Južni Srbiji. S tem je izzval burne ugovore, tako da je moral predsednik sejo prekiniti. Po zopetni otvoritvi je posl Drlijević zaključil svoj govor, nakar je bila dopoldanska seja zaključena.

Popoldnaska seja se je pričela ob 4. Prvi je govoril

Pavle Radić

ki je naglašal potrebo ugotovitve, ali nastopa naša država v inozemstvu kot kraljevina SHS, ali pa še vedno samo kot da je samo nadaljevanje Srbije, ki le po vojni nekatere pokrajine anektirala. Mnogi naši poslalniki se baje še vedno predstavljajo v inozemstvu kot zastopniki Srbije. Pavle Radić je izjavil, da le ime kraljevine SHS premla določeno z mednarodno pravnega stališča in da bi bilo potrebno, da se imenuje naša država Jugoslavija. Nadalje je povdarjal, da se na prečane še vedno gleda kakor na ljudi, ki se jim ne morejo zaupati vsi posli, zlasti ne diplomatske službe. To so rezervirane samo Srbijancem in še to le pripadnikom nekaterih beogradskih rodbin. Vedno se hodo borili proti privilegiranim položajem ljudi, ki so se vgnezdili v zunanem ministrstvu.

Poslanec Josip Pasarić je kritiziral, da se v diplomatski službi zastopujejo prečanski kraji. Od 18 poslalnikov sta samo dva prečana. V reparacijski komisiji v Parizu imamo enega Slovenca, vsi drugi so Srbijanci.

Vodja zemljoradnikov Joca Jovanović je v svojem govoru naglašal, da je naš mednarodni položaj bil pred šestimi leti boljši nego je danes. V diplomatsko službo morejo priti samo tisti, ki imajo strankarsko legitimacijo. Izmed 40 poslalnikov in konzulov jih je komaj šest, ki so na svojem mestu. Zato smo bili tudi izgubljeni v sporih z Italijo.

Minister dr. Marinković

je odgovarjal na izvajanja predgovornikov ter izjavil, da parlamentarni odbor za zunanje zadeve ne more nuditi nobenega jamstva za dobro vodstvo zunanje politike. Treba je predvsem vedeti, kakemu namenu naj bi služil tak odbor. Sicer pa bo o tem govoril, ko pride na razpravo vprašanje sprejeme skupščinskega poslavnika.

Glede osobja zunanjega ministrstva je dr. Marinković izjavil, da je zunanji minister šele devet mesecev in da je izvršil med objemem le malo izprememb. Ni točno, da se uradniki izbirajo samo iz vrst Srbijancev. Cela štiri leta je bil zunanji minister dr. Ninčić, ki pa je prečan. (Splošen smeh)

Kulturne redukcije za Slovenijo

Finančni odbor je odobril proračun prosvetnega ministra. - Nevarnost § 44 ostane. — Ljubljansko in mariborsko gledališče v obupni situaciji

Beograd, 2. januarja. Finančni odbor je večeraj odobril proračun prosvetnega ministrstva. Seja je trajala dopolodne in popoldne, ker so se med poslanci večine vršila dolgotrajna posvetovanja o nadaljnih redukcijah prosvetnega, že itak grdo zmasakriranega proračuna. Dopoldne je kot zadnji govornik poslanec HSS Pasarić ostro kritiziral prosvetno politiko današnje vlade, ki tudi na polju prosvete zastoplja prečanske kraje. Nato je

minister Kumanudi

repliciral na nekatera izvajanja opozicijskih govornikov ter je med drugim izjavil, da pripravlja definitivni prosvetni program, v katero svrhu je sestavil posebno komisijo. Ako se bo sklenilo večje posojilo v inozemstvu, bo od tega posojila določenih 100 milijonov Din za zgradbo šol v siromašnih občinah. Minister priznava, da je tudi šolstvo prizadeto po redukcijah, vendar pa osnovno šolstvo ne bo trpeelo. Reducirale se bodo srednje šole in vseučilišne fakultete. Nepopolne gimnazije naj bi se po možnosti spreminile v strokovne šole, meštanske šole pa prenese na breme oblastnih samouprav. Tudi popolnih gimnazij je preveč in jih bo treba reducirati.

Kar se tiče člena 44., ki daje ministrskemu svetu pravico, da reducira fakultete, meni minister, da je to itak provizorno, dokler se ne sprejme zakon o univerzah. To vprašanje se ne bo na brzo roko reševalo. Odredba finančnega zakona je zelo elastična. Vprašanje redukcije fakultet se ne sme obravnnavati s stališča Zagreba, Ljubljane ali Beograda. Ako pride do redukcije, se mora očuvati ravnatelj. Gre za prosvetne razloge. To vprašanje se ne bi smelo pretvoriti v politično. Ne sme se očitati, če se tej ali oni fakulteti daje dinar več ali manj.

Minister naposled priznava, da je cel prosvetni budžet nezadosten, izjavlja pa, da se pač ne da pomagati.

Ministru sta na kratko odgovarjala poslanca Pribičević in Jovanović, nakar je bila dopoldnaska seja zaključena. Na večerni seji se je vršilo

glasovanje.

Izvršene so bile še razne redukcije in je bilo med drugim sklenjeno, da se subvencije gledališčem snižajo za dva in pol milijona Din, in to beogradskemu od 8.030.000 na 7 milijonov 350.000, zagrebškemu od 7.300.000 na 6.750.000, ljubljanskemu od 4.740.000 na 4.450.000 Din. Ostale redukcije se tičejo obla-

stih gledališč in je med njimi snižana subvencija za Maribor od 567.000 na 320.000 Din. Poslanec Grol je še predložil, naj bi se gledališča sploh izločila iz državnega proračuna kot samostojna podjetja ter naj bi se jim dala le subvencija, na drugi strani pa naj bi se jim prepustilo, da v zletih obdržijo vse svoje dohodke, ki jih morajo sedaj odšteti iz državnega blagajno. O tem predlogu se mora še izjaviti finančni minister. Radikalni klerikalci in demokrati so sprejeli te redukcije ter odobrili tudi ostali proračun ministrstva prosvete.

Nedeljski sklepi

glede subvencij za ljubljansko in mariborsko gledališče pomenijo za tri dve kulturni instituciji katastrofalen udarec. Ljubljana je še v lanskem budžetu imela 5.908.000 Din državne subvencije, a je vendar bila stalno v krizi. Z večerajšnje redukcije je onemogočeno nadaljnje delo ljubljanske drame in opere v dosegedanem obsegu in na dosegedani umetniški visini.

Izjave ministra Kumanudija glede čl. 44. potrjujejo tudi, da je vladna večina solidarna v nameri izvršiti redukcije fakultet, pri čemer je baš ljubljanska univerza v največji opasnosti. Vsi prepričevalni argumenti poslancev opozicije, od katerih je zlasti poslanec dr. Kramer v dokumentiranem govoru branil neokrnjenost ljubljanske univerze in posebno obeh ogroženih fakultet, tehnične in medicinske, so bili bob ob steno. Značilno je, da se je večeraj in tudi še danes v parlamentarnih krogih širila govorica, da je ljubljanska univerza sama pripravljena na kompromis. Poslanici koalicije so to govorico najodločneje demantirali, poznavajoč razpoloženje univerze, profesorjev in dijakov ter celokupne slovenske javnosti. Ni težko uginiti, iz katerega izvora so te govorice širile. Krivci bi radi deli svoje odgovornosti prevajili na druge.

Snočnja seja finančnega odbora je prinesla Sloveniji težke kulturne udarce in je končala s porazom pametne in trezne prosvetne politike.

Rumunska kraljica v Beogradu

Beograd, 2. jan. V kraljevi rodbini pričakujejo prihodne dni radostnega dogodka. Z ozirom na to se je noč ob 8. pripeljala v Beograd kraljica mati Marija Rumunska s svojo hčerko Ileano. Na kolodvoru ju je sprejel kralj. Kraljica Marija ostane v Beogradu predvidoma 14 dni.

Italija oborožuje Madžarsko

Resen obmejni incident med Avstrijo in Madžarsko. — Italija je poslala pet vagonov municije in orožja pod napačno deklaracijo, češ da je transport namenjen v ČSR. — Korektnost avstrijskih carinikov. — Vznemirjenost v Berlinu

Berlin, 2. januarja (be.) Na madžarsko-avstrijski meji pri Monostru je prišlo do resnega incidenta med Avstriji in Madžari ko so hoteli avstrijski carinski uradniki preiskati pet vagonov, ki so prihajali iz Italije in so bili namenjeni za Budimpešto. Ker se je doznalo, da so v vagonih strojnice, je madžarsko vojaštvo preprečilo preiskavo. V protest so avstrijski carinski uradniki ustavili prevoz blaga, namenjenega v Madžarsko.

Gradec, 2. januarja s. Obmejni incident ob štajersko-madžarski meji je v avstrijskih listih povzročil precejšnjo pozornost. V Monostru, obmejni madžarski postaji, je večeraj prvič uradovala avstrijska carinska ekspozitura. S tovornim vlakom je med drugim dospelo tudi pet vagonov iz Verone. Za te vagonse je bila deklaracija, da vse bujejo strojne dele. Avstrijska carinska ekspozitura, ki je revidirala vagonse, pa je ugotovila, da ta deklaracija ni točna in da gre za transport delov strojnic in municije. Carinska ekspozitura je zahtevala, naj se ti vagoni vrnejo, ker deklaracija ni točna, kar pa so madžarske železniške oblasti odklonile. Madžarski železniški organi so spravili vagonse na »mrtvi tir« ter jih niso izročili Avstrijcem.

Ker se je ves dogodek odigral na madžarskem ozemlju, je avstrijska carinska ekspozitura sklenila, da zapustijo v znak protesta svoje uradno mesto, ter je odšla na avstrijsko ozemlje. Kasneje pa je zopet prevzela službo v Monostru.

Z Dunaja poročajo, da se vršijo v finančnem ministrstvu tozadevna posvetovanja. Prvni položaj cele zadeve je, da je Avstrija na podlagi mirovne pogodbe obvezana dovoliti skozi svoje ozemlje tranzitne transporte vojnega orožja, da pa je ta prevoz odvisen od dovoljenja fin. ministrstva. Ker je šlo za napačno deklaracijo in takega dovoljenja ni bilo, so avstrijski organi ravnali popolnoma pravilno. Z avstrijske uradne strani se javlja, da so bili vagoni odposlani v Veroni in določeni za »Slovensko Novo mesto« (V ČSR)

Dunaj, 2. januarja, g. Kakor izhaja iz uradnega poročila o obmejnem inci-

dentu v Monostru, je bil transport delov strojnic namenjen na českoslovaško-madžarsko obmejno postajo. Med transportom skozi Madžarsko bi vagonse izpraznili in orožje bi bilo ostalo na Madžarskem, kamor je bilo tudi namenjeno. Ker fungira kot odpošiljatelj neznan spediter v Veroni, je preiskava po pravem odpošiljatelju precej otežkočena. Iz železniških krogov se izve, da je bilo dosedaj še deset takih transportov orožja odpravljenih na Madžarsko. V Jugoslaviji in na Českoslovaškem imajo o tem natančne informacije, kako dobivajo madžarske vojaške oblasti v nasprotju z določbami mirovnih pogodb orožje iz inozemstva.

Berlin, 2. januarja. g. K obmejnemu incidentu v Monostru piše «Vorwärts» pod naslovom «Italija oborožuje Madžarsko». V avstrijski republiki je izvoz in uvoz orožja prepovedan. Avstrijski carinski organi niso postopali samo korektno, temveč tako rekoč kot pooblaščenici onih držav, ki so podpisale st. germainsko mirovno pogodbo. Ako so jim madžarske oblasti s silo preprečile izvrševanje njihovih dolžnosti, ne pomeni to samo kršitve dobrih sosednih odnosov, temveč tudi kršitve mirovne pogodbe, ki jasno prepoveduje uvoz orožja. Tudi v tem primeru se bo lahko videlo, da bodo visoki protektorji in poslovni prijatelji Horthyjevega režima preprečili vsako mednarodno vmešavanje. List meni, da so avstrijske carinske oblasti pač poostrele svojo čuječnost zaradi stalnega ogrožanja Gradiščanske po Madžarih. Zato je bilo tudi omogočeno odkritje velikopoteznega tihotapstva orožja.

«Börsenkurier» piše: Čudna pošiljatev delov strojnih pušk, katero so prvi dan v letu 1928. nameravali vtihotapiti na Madžarsko, stoji v neverjetnem nasprotju z mirovnimi idejami, s katerimi so uvedli novo leto v raznih prestolical sveta. Naravno se najbolj zanimajo za obmejni incident v Monostru v Prazi. Ta zadeva bo najbrž zmevala še diplomatske posledice. Oboroževanje Madžarske je po mirovnih pogodbah natančno določeno, vendar pa se madžarski vladodržci po pritožbah sosedov sodeč ne držijo teh določb.

Rothermere za intervencijo veseli

ki naj rešijo, «upravičene želje». — Nadalje zahteva naj Madžarska gospodarsko bojkotira Rumunijo

Budimpešta, 2. jan. g. «Magyar Ország» objavlja izjavo Rothermerea, ki se mudi v Ameriki, o vesteh o dijaških nemirih v Transilvaniji. Rothermere je izjavil da dogodki naravnost zahtevajo mednarodno intervencijo. Vse sili h krizi, ki bo izzvala intervencijo veseli. Ne more se dvomiti o tem, da se morajo proučiti upravičene želje Madžarske Trianonska mirovna pogodba je dala Rumuniji ozemlja, katerih ne more upravljati. Rumunija se ne more sklicevati na to, da gre za njene notranje zadeve. Ta zadeva je ravno tako malo notranja zadeva Rumunije, kakor je bilo

klanje Armencev notranja zadeva Turčije. Varstvo manjšin je mednarodna zadeva, zlasti ako se mednarodne obveznosti tpejtajo z nogami, in sicer na ozemlju, ki je bilo Rumuniji izročeno le proti svečani obljubi, da bo točno izpolnjevala mednarodne obveznosti. Rothermere priporoča, naj se takoj proglasi finančni bojkot Rumunije, katerega se morajo udeležiti vsi bančni zavodi. Končno je izjavil, da bo odpotoval v Florido, ter je smehljajoč se dodal: Vsak teden dobivam po 2000 pismem iz Madžarske in ta velika ljubezen me je nekoliko utrudila.

Francosko-ameriška mirovna pogodba

Ameriški načrt za sklep pogodbe o večnem miru s Francijo

Washington, 2. januarja s. Državni tajnik Kellog je večeraj izročil francoskemu poslaniku Claudelu načrt francosko-ameriške mirovne pogodbe. Načrt, ki ga je izdelal državni tajnik Kellog sporazumno z zunanjim odborom senata, se pričnaja s predgovorom v katerem Zedinjene države sporočajo Franciji željo, da bi se vojna za vedno izločila iz odnosnih med obema državama Pogodba vsebuje tri člene, ki se klasijo:

- 1) Francija in Zedinjene države se obvezujejo, da bodo predložile vsak konflikt mednarodni razsodiščni komisiji.
- 2) Spori pravne narave se morejo predložiti stalnemu mednarodnemu sodišču v Haagu, ali pa drugi razsodiščni inštanci, ki

bi jo določili obe stranki.

3) Ta razsodiščna pogodba ne pride v poštev v sledečih treh primerih: V zadevah notranje politike, dalje, ako gre za interese tretje države in končno v vseh primerih, pri katerih pride v poštev Monroe doktrina.

Pariz, 2. januarja g. K vesti, ki je bila razširjena v Londonu in Ameriki, da je državni tajnik Kellog izročil francoskemu poslaniku noto, izjavljajo na Quai d'Orsay, da se ta vest ne more biti potrditi nič demantirati. Faktično se vršijo v Washingtonu pogajanja med Coolidgeom in Kellogom ter med Briandom samim in ameriškim odpravnikom poslov v Parizu.

Poincaré obolel

Pariz, 2. jan. s. Ministrski predsednik Poincaré je obolel na prehlajenju, vendar pa njegovo zdravstveno stanje ni nevarno.

Novi sovjetski poslanik v Rimu

Moskva, 2. jan. g. Za naslednika Kameņeva, dosegedanega ruskega poslanika v Rimu, ni bil imenovan Lunačarski, temveč 36letni profesor na drugi moskovski univerzi Oton Julijevič Schmidt.

Nemčija in Litva

Berlin, 2. jan. g. Sredi januarja bo litovski predsednik Woldemaras posetil v Berlinu zunanega ministra dr. Stresomanna. Nemško-litovska trgovinska pogajanja, ki se bodo zopet pričela, bodo dala povod za važne razgovore med vodilnimi državniškimi obeh držav.

Čsl. narodna obramba

Praga, 2. jan. g. Glasilo češke agrarne stranke «Venkov» poroča, da pripravlja vojaška uprava zakonski načrt glede obrambe države. Ta zakon bi tvoril podlago za tehnične in gospodarske priprave za slučaj vojne nevarnosti.

Sklepanje o višini neposrednih davkov

Generalna direkcija je že izdelala projekt o novih davčnih stopnjah. — Vlada še odloga odločitev. — Skupščina se sestane dne 16. januarja

Beograd, 2. januarja, p. Vlada še ni sklepala o novih davčnih stopnjah, ki jih namerava za ozirom na odpadlo dohodarino predlagati za pridobitno in ostale neposredne davke. Pač pa je v generalni direkciji neposrednih porezov izdan tozadevni projekt, ki ga držijo še strogo zaupno. Kakor je vaš dopisnik izvedel, je prodria zahteva opozicije, da se mora pri teh davkih izvesti načelo progresivnosti in se tako zaščiti šibkejši sloji. Govori se, da bo davek na obrtniška podjetja znašal do 4 odst. za maksimum 18 odst. čistega dobička. Davek na plače privatnih na-

meščencev bo enak davkom državnih nameščencev, pri priznanju eksistenčnega minima 6000 Din. O projektu generalne direkcije bi imela vlada razpravljati že danes na seji ministrskega sveta, ki se je vršila od 10. do 13. Vlada pa odloga odločitev in je sklenila odločiti razpravo na čas po pravoslavnem božiču. Skupščina naj bi se sestala 16. januarja in vzela novi davčni zakon v pretes. V ostalem je danes ministrski svet razpravljal o raznih tekočih resortnih vprašanjih in o razmerah v Južni Srbiji.

Danes se bo zagovarjal g. Vukičević

Hotel se je izmakniti razpravi o notranji politiki v finančnem odboru, toda opozicija ga je prisilila, da mora priti

Beograd, 2. januarja p. Jutri prične finančni odbor razpravljati o proračunu notranjega ministrstva. Že več dni so se širile vesti, da min. predsednik Vukičević, ki sploh bojkotira proračunsko razpravo, niti debati o proračunu svojega lastnega ministrstva ne bo pristvoval, temveč da ga bo zastopal minister brez portfelja Velja Popović. Danes se je tudi razširila govorica, da se je g. Vukičević včeraj na lovu nekaj ponesrečil in razpraskal, kar se je v političnih krogih splošno smatralo kot priprava na njegovo odsotnost pri jutrišnji razpravi.

Min. predsednik je bil danes od 6. do 7. v avdijenci. pustila razprave, ako ministrski predsednik osebno ne pride k seji. Kot prvi ukrep je opozicija sklenila za slučaj Vukičevićeve odsotnosti predlagati, da se proračun notranjega ministrstva postavi z dnevnega reda. Poslanci koalicije so se opetovano razgovarjali tudi z demokrati, ki so končno izjavili, da bi se morali pridružiti predlogu koalicije, ako min. predsednik ne pride. Predsednik finančnega odbora je o tem obvestil g. Vukičevića, ki je moral kapitulirati ter se je obvezal, da pride jutri na sejo. Razprava o budžetu notranjega ministrstva se pričakuje z velikim zanimanjem. Kot prvi bo govoril Svetozar Pribičević.

Z ozirom na vse to je opozicija danes storila energične ukrepe, da prepreči namere g. Vukičevića. Sporočila je predsedniku fin. odbora, da ne bo do-

Nova ponesrečena intriga proti Kmečko-demokratski koaliciji

Izmišljen «memorandum radičevskih nezadovoljnih». — Fatalna smola «Vremena». — Voditelji koalicije o namenu nerodnega falzifikata

Beograd, 2. januarja, p. Popolna solidarnost med Kmečko - demokratsko koalicijo v politiki in taktiki vedno bolj vzemirja režimske kroge. Zadnje dni so pričele živahne intrige, katerih namen je navesti javnosti, da se je v vrstah HSS pojavila grupa nezadovoljnih, ki očitajo g. Radiča, da se je s svojo stranko preveč tesno združil s SDS in omogočil g. Pribičeviću, da je dobil močno pozicijo tudi v HSS. Režimski listi si vsak dan izmišljujejo nove vesti in včerajšnje «Vreme» je šlo celo tako daleč, da je objavilo vsebino nekoga dozdevnega «memoranda nezadovoljnih poslancev» ter celo nekatera imena podpisnikov tega memoranda. Pri tem se je pripetila «Vremenu» fatalna pogrška, da je med nezadovoljniki prišlo baš nekateri poslance HSS, ki so znani kot oduševljeni pristaši koalicijske politike. Cela beogradska intriga je zasnovana na tem, da se je baje poslanec dr. Kežman nedavno izjavil, da ni zadovoljen s tem, da morajo on in njegovi tovariši iz Radičevega kluba vsak mesec po 3000 Din od svojih dijet odšteti v strankino blagajno HSS.

Voditelji koalicije so že včeraj na vrlo energičen način zavrnilli beogradske intrige. G. Pribičević je izjavil: «Tako zvani memorandum nezadovoljnih radičevcev je v celoti prosta mistifikacija. Cilj tega falzifikata je, da bi se v naših krajih spodkopalo zaupanje v kompaktnost in enodušnost Kmečko-demokratske koalicije. To se seveda ne bo posrečilo. Inspiratori te intrige so mi dobro znani. Javnost pa vidi, s kakšnimi podzemskimi in mračnimi sredstvi se vodi akcija proti Kmečko-demokratski koaliciji samo zato, ker za ljudstvo, ki ga ona predstavlja, zahteva pripadajoče mesto v državi».

Payle Radič je izjavil, da se v celoti strinja z izjavami Svetozarja Pribičevića. Iz predsedništva HSS pa je bilo izdano poročilo, ki pravi: «Gospodi, ki si je to izmišlila, je treba povedati, da ne bo uspela. Mi smo kompaktni kakor nikdar dosedaj in bomo kompaktni ostali».

Kategorične izjave voditeljev Kmečko-demokratske koalicije so povzročile, da so se intriganti danes že precej umaknili v ozadje.

V znamenju „Slovenčevih“ falzifikatov

Da bi prikrilo nesrečno in za Slovenijo usodno politiko svojih poslancev, si pomaga klerikalno glasilo z lažmi in falzifikati

Beograd, 2. januarja, p. Kakor vsak dan v svojih poročilih iz Narodne skupščine objavlja tudi nedeljski «Slovenec» brezvestno falzifikatno poročilo o sobotni seji finančnega odbora. «Slovenec» poročevalec navaja med drugim, da se je poslanec Demetrovič pritoževal, da je ljubljanska univerza napram zagrebški favorizirana in da dobiva Slovenija za prosvetne namene več nego Hrvatska. V resnici je poslanec Demetrovič le razkrinkal brezobzirno zastopavanje nekaterih kulturnih institucij na Hrvatskem primerjajoč posamezne številke za druge kraje. Pri tem je ponovno in izrecno povdarjal, da so tudi številke, ki se tičejo na primer nekaterih slovenskih institucij, premajhne. Ožigosal je le brezglavost postopanja, ki razne manjše kredite na enem kraju spozna za potrebne, na drugem kraju pa pod popolnoma enakimi okolnostmi smatra, da jih je treba črtati. V ostalem se je posl. Demetrovič kar najtopleje zavzemal ne le za neokrnjenost ljubljanske univerze, temveč tudi za zastopavljeno srednješolsvo v Sloveniji.

nju kar največjo paznost. Nemčija in Francija zlasti sta tu ustvarile velikansko delo. Pri nas pa je država dosedaj posvetila pažno naučnemu filmu le v toliko, da je zanj določila takso 1.50 Din za vsak meter importiranega naučnega filma. To znači, da je danes nemogoče prirežati izobraževalne filmske predstave, ker so stroški za film za naša prosvetna društva nezmagljivi. Predvajati se ne morejo niti filmi, ki so od inozemskih prosvetnih organizacij ali pa od prijateljskih držav našim prosvetnim društvom dani brezplačno na razpolago, ker je tudi od teh filmov treba plačati visoke takse. Pri tej priliki je poslanec dr. Kramer ostro kritiziral tudi znano prepoved ljubljanske policijske direkcije, ki je Zvezi kulturnih društev zabranila predvajanje izobraževalnih filmov pred pol 11. uro dopoldne z ozirom na božjo službo.

Končno je dr. Kramer opozarjal ministra prosvete tudi na nemogočo odredbo, po kateri morajo naša prosvetna društva, da oprostijo svoje prireditve od taks, za vsak posamezni slučaj imeti potrdilo samega ministrstva, da je njihova prireditve kulturnega značaja. Tak predpis se da izvesti v Albaniji, ne pa v Sloveniji. Klerikalna poslanca gg. Smodej in Pušenjak nista v celni prosvetni debati spregovorila nobene besede. Razumljivo je, da se klerikalci nekoliko sramujejo svoje mutaste vloge. Ni pa lepo, da skušajo s falzifikati in lažmi svojo klaverno vlogo zakriti.

Železniška nesreča v Dalmaciji

Split, 2. jan. n. Pri postaji Kosovo ne daleč od Knina je skočil tovorni vlak s tira, vled česar je prekinjen na progji vsak promet. Potniki osebnih vlakov morajo na mestu nesreče prestopati.

Borba ljubljanskih magistratnih nameščencev

Viharno zborovanje magistratnih organizacij. — Zakaj so bile črtane božičnice in zadržane plače. — Strankarska zagrozenost današnjega magistratnega režima ogroža existenco magistratnih nameščencev

Ljubljana, 2. januarja.

V ljubljanski javnosti povzročajo zadnji čas vedno novo razburjenje čedni dogodki, ki se odigravajo na mestnem magistratu pod sedanjim klerikalnim režimom. Te dni sta zopet dve stvari vznemirili zlasti magistratno uradništvo in nameščentvo. Vlada komisar ni odredil izplačila vsakoletne običajne božičnice magistratnim nastavljenem ki je znašala četrtino plače odnosno enotensko mezdo, na Silvestrovo pa velik del uradnikov ni prejel polnih plač, v zadnjem letu nastavljeni pa niti pare. Poročali smo o tem na kratko že v novoletni številki.

Naravno je, da je vladajo med magistratnimi uradniki največje zanimanje za današnji izredni občni zbor Zveze organizacij magistratnih uslužbencev, ki se je vršil v sejni dvorani na rotovžu pod predsedstvom mag. nadsvetnika g. Frana Govekarja. Dvorana je bila nabito polna in zastopane so bile vse organizacije in struje magistratnega nameščentva. Predsednik g. Fran Govekar je pojasnil kako je prišlo do tega, da vladni komisar ni odobril izplačila božičnice. Na zaevno vlogo Zveze je g. vladni komisar odgovoril, da občina vloge ne more upoštevati, ker tudi državni uradniki ne prejema jo nikake božičnice in ker takih izdatkov ne more prenesti na breme davkoplačevalcev. Vrh tega bi moral v smislu naredbе finančnega ministra, objavljene dne 13. decembra v »Uradnem listu« prevzeti solidarno odgovornost z knjigovodstvom za izplačilo božičnice, česar pa ne more storiti.

Predsednik je nato prečital tekst odgovora, ki ga odpošlje Zveza vladnemu komisarju in v katerem protivla, da so bili prejemniki magistratnih uradnikov pred in med vojno mnogokrat nižji, kakor prejemki državnih uradnikov in da tudi sedaj ni bistvene razlike med prejemki obojih. Zveza je že opozarjala na prekomerno nastavljanje novih uradniških moči, ki je postalo za mestne finance opasno in neekonomično. Odgovor dalje konstatira, da je lani g. vladni komisar brez vsega odobril izplačilo božičnice. Vsa Ljubljana dalje ve, da so bile zadnji čas izplačane zelo visoke svote, ki niso bile določene v proračunu!! (Viharni protesti)!

Po kratki debati, v katero so poselgi uradniki gg. Zirkelbach, Rudolf Est, Oblak in Curman, je občni zbor soglasno in z živahnim odobravanjem sprejel od odbora Zveze sestavljeni in predlagani odgovor g. vladnemu komisarju.

Viharna debata se je nato razvila o ukinitvi plač novonastavljenim, odnosno o izplačilu nižjih prejemkov oim uradnikom, ki so v letu 1927 napredovali. Predsednik g. Fran Govekar je z obžalovanjem konstatiral da vodstvo mestnega magistrata ni smatralo za potrebno in umestno, da bi prej obvestilo uradništvo o težkih odredbah, ki so zadele materialno vse magistratne nastavljen

ce, tako da so bili kar preko noči ob svoje prejemke. Kar se je zgodilo, ni bilo človekoljubno (Medklic »Bilo je radikalno«) G. vladni komisar je v soboto brzojavil v Beograd, ako sme izplačati uradništvu polne plače; na podlagi danes dospeloga odgovora je g. vladni komisar odredil, naj se jutri t. j. v torek izplačajo vsem uradnikom polne plače, ki jim gredo. Tako je sobotni incident začasno odpravljen z dnevnega reda!

Pojasnili g. predsednika sledišča debata je pokazala, da je vsebina brzojava iz Beograda uprav skrivnostna. Nadsvetnik g. inž. Mačkovšek je iznesel pomisleke in dvome k naziranju, da je zadeva definitivno likvidirana. Ako se tudi izvrši napovedano izplačilo jutri, bomo čez mesec dni zopet sredi ponovnega razburjenja, kajti resnica je ta, da reda in miru ne bo dokler se proračun za l. 1928. ne odobri. Pridružil se mu je nadsvetnik g. Jančigal. Pozneje je prišel na zborovanje tudi magistratni direktor g. dr. Mlutič Zarnik, ki je priznal, da je brzojav res nejasen, da pa je g. komisar izjavil, da se jutri izvrši izplačilo zaostalih prejemkov.

Med splošno napetostjo je nadsvetnik Jančigal izjavil, da g. vladni komisar ni hotel nič slišati o odobritvi proračuna in je bil mnenja, da bi bilo najbolje napraviti provizorij, ki ga pa občinski statut sploh ne pozna. Lahko je, da se ravnatelju mestnega knjigovodstva g. Volcu res ukaže izplačilo, toda boji se, da bodo uradniški mesto izplačila dobili protest g. Volca, ker se bo ta dobro premislil, preden bo prevzel solidarno jamstvo z vladnim komisarjem za izplačilo zneska 190.000 Din za mesec januar. Letošnja proračuna a priori niso hoteli odobriti. Proračun so napravili za politicum in zato mora 34 ljudi stradati. (Barno ogorčenje). Če je to postopanje pravilno, je drugo vprašanje. Zgodil se je slučaj, ki je brezprimeren v zgodovini mestne občine ljubljanske. Le v Turčiji so nekaj uradniški koncem meseca prejeli mesto plač papirnate bone. Na magistratu se igrajo z existenco uradništva. Če bi hoteli proračun spraviti pod streho, bi se to prav lahko zgodilo. Dne 13. decembra, ko je bila objavljena naredba glede soodgovornosti knjigovodstva in nadzorstva, bi moral pač vodstvo mestne občine vedeti, kaj mu je storiti za svoje ljudi. Toda stvar se je odlagala na dolgo klop. Treba je končno ukreniti, da se proračun in drugo mestno gospodarstvo popolnoma eliminira iz politike.

Občni zbor je bil zaključen ob splošnem ogorčenju in so zadle z vseh strani pikre opazke proti brezsrčnosti in cinizmu sosvetu ter vladnega komisarja, ki so proračun sestavljali, niso pa za hoteli odobriti, misleč da pade kdo drugi v nastavljen jamo; sedaj pa tepe njihova »visoka politika« le mestno nameščentvo.

1927 in 1928 v češkoslovaški politiki

p. Praga, koncem decembra.

Splošen položaj je bil v letu 1927 na Češkoslovaškem bistveno drugačen nego položaj v Jugoslaviji, in sicer je bil na Češkoslovaškem znatno ugodnejši tako glede zunanje in notranje politike kakor v gospodarskem pogledu. Pri pomniti pa je treba, da si je češkoslovaška javnost, zlasti novinstvo, slikala položaj znatno bolj črn nego jugoslovska.

Med tem ko so Jugoslavijo pretresali razni pomembni dogodki, med njimi zlasti smrt velikega državnika Nikole Pašića, neugodna zunanje politična situacija, dolgotrajna volilna agitacija, vlade krize itd., je češkoslovaška republika imela razmeroma mirne notranje in zunanje razmere. V Jugoslaviji se politika še vedno vrtili okoli močnih osebnosti, dočim na Češkoslovaškem opažamo kljub nasprotujočim si časniškim vestem, proces normalnega političnega »betoniziranja«, kakor se tukaj imenuje državna konsolidacija. Ne gre za ustvaritev kakega idealnega stanja, marveč za izvedbo pred nekaj leti sprejetega, konkretno določenega status quo: za razdelitev politične moči med posameznimi strankami po ključu števil njihovih volilcev. To stanje nudi že od samega začetka čvrsto politično bazo, ne glede na to, ali je le-ta dobra ali ne; poglavitno je, da zagotavlja mir, ki je potreben za normalno politično delo. Opozicija sicer označuje to stanje kot »delo pri zlebu«. Ne glede na vse to pa je sigurno, da ima sedanji sistem še vedno dovolj odporne moči, pa tudi zadosti privlačnosti. Letos se je ob zidu tega sistema povsem razbil fašistovski naskok, tako, da je ostala samo brezpomembna frakcija. Velik del opozicije (Slovaki in pred njo še Nemci) pa je spoznal, da je opozicijski kruh preveč prazen in jalov, zato so preje toliko razkrščani nezadovoljneži vstopili v vlado. Končno so začeli celo opozicionalni socialisti očitati vladnim strankam, da so le-te predolge na vladi in da bi bil že čas, da bi se katera sedanjih vladnih strank umaknila v opozicijo. Socialisti bi navsezadnje celo pristali na koalicio s klerikalci. Nemci so se v teku tega leta veliko prekljali med seboj in si očitali »izdajstvo germanstva«, vendar pa je stranka stranko prehitela na poti k vladnemu krmilu. Sodelovanje Slovakov in Nemcev v vladi je dokumentirano tudi na zunanji z iskreno voljo za notranji mir in konsolidacijo. Prevladoval je tedaj duh Locarna, kar je državi mnogo koristilo. Obsežna akcija madžarske propagande in angleškega lorda Rothermera se je razbila baš ob teh dejstvih, in s tem vred se je popolnoma izjalovil poskus, da bi se država gospodarsko zadelala v živo.

Taka atmosfera je omogočila, da je parlament razmeroma brez velikih težkosti sprejel nekatere zakone, ki pomenijo načelno izpremembo notranje državne strukture. Sem spada predvsem zakon o narodni obrambi, dalje zakon o izpremembi politične uprave ali avtonomije. Dalje je to pomirljivo ozračje omogočilo, da se je v mesecu maju izvršila volitev predsednika republike na način, ki je vzbudil respekt tako doma, kakor v vsej Evropi.

V gospodarskem pogledu ni bilo na Češkoslovaškem nič hujše nego drugje. Nismo imeli velikih stavk, dela je razmeroma dovolj, samo kapital je malce okoren; noče ničesar riskirati in žrtvovati, tako da je nekoliko velikih čeških podjetij prešlo zaradi pohlepa domačega kapitala v podjetnjeje tuje roke. Trgovska bilanca je vedno aktivna in kurz krone prilično stabiliziran.

Tok političnih dogodkov pa venomer nanaša na vsakdanjo pot toliko manjših in večjih ovir, da se jih včasih nagrmadijo celi kupi in jih mora politika nujno spravljati s poti, če hoče, da ne običe kolesa političnega voza v blatu. Socialni zakon, klerikalni pohlep, najrazličnejše osebne zadeve, averzija ljudstva nasproti politik, v nemali meri pa tudi reševanje težavnih gospodarskih vprašanj — vse to se češče nakopiči v tako grmado, da se takoj govori o vladni krizi, o novi uradniški vladi, ki naj bi izvršila naloge, katerih se ne more ali noče lotiti parlamentarna vlada.

Tako tedaj stopamo v deseto leto državnega obstoja, v naše jubilejno leto, dokaj razočarani v svojo »zlato svobodo«, z večnim popravljajem »lastne hiše«, z neprestanim odlašanjem velikih kulturnih in naprednih idealov, ki bi se v sedanji dobi mogli kaj malo izvršiti. Jubilejno leto bo sicer leto veselih proslav in lepših spominov, hkrati pa utegne biti tudi leto težavnega notranjepolitičnega življenja, težavnjega, nego je bilo v pravkar minevačem letu.

Ideal jubilejnega leta, ki plava nekaterim pred očmi, bi bilo predvsem to, da bi zopet vse češke politične stranke stopile v veliko narodno koalicio. Nadalje se želi, da bi se teh proslav udeleževali tudi Nemci in tako pokazali svojo lojalnost. To bi pomenilo, da bi Nemci sodelovali tudi v morebitni vladi narodne koncentracije. O samem programu proslav se bo razmotrivalo šele v prvih mesecih novega leta.

Leto 1928 nudi tedaj v češkoslovaški politiki enako perspektivo, kakor prejšnje leto: potrpežljivo, solidno delo z očmi, uprtimi v cilj. Ta cilj ima te-le stebre: Zaavrovanje in ojačenje države ter koncentracija naprednih elementov za smotreno delovanje, tako kakor so se že koncentrirali reakcionarni živili.

Skandalozno gospodarstvo v državni tiskarni

Beograd, 1. januarja. V svoji včerajšnji obsejni kritiki proračuna prosvetnega ministrstva je na koncu poslanec dr. Kramer podal tudi poročilo o slučaju, ki jasno ilustrira, kako se pri nas zastavljajo proračuni in kakšno je naše državno gospodarstvo. Znano je, da je državna tiskarna zadnja leta postala pravi pseudomonopolski državni zavod. Ona ne plača nobenih davkov, konkurira pa drugim, težko z davki obremenjenim tiskarnam in to s čim dalje večjim uspehom. Ne sicer zaradi tega, ker so njene tiskovine morda cenejše ali pa boljše kakor drugod. Nasprotno, tiskovine državne tiskarne se računajo po naravnost oduševskih cenah in so poleg tega še izdelane po največ na srebem papirju in pa tehnično silno pomanjkljivo. Državne oblasti pa šilijo javnost, da se mora posluževati tiskovine iz državne tiskarne, kar je povsem nezakonito.

Pri tem vladajo v državni tiskarni naravnost nezonske razmere. Ze lani je v finančnem odboru bilo govora o tem, da se pošlje tja posebna komisija, da preišče korupcijo in slabo gospodarstvo v tem zavodu. Tem bolj so se morali poznavalci razmer čuditi, ko so pregledali predlog budžeta državne tiskarne, ki je priložen proračunu prosvetnega ministrstva in iz katerega izhaja, da bo državna tiskarna v prihodnjem letu imela čistega dobička celih 100 odstotkov. Po budžetu so namreč njeni izdatki predvideni s 17.933.000, dohodki pa s 35.412.000 Din in je torej dobiček skoraj 17 in pol miliona Din. Izvažalo je nemalo serzacija, ko je poslanec dr. Kramer na podlagi podrobnega proračuna razkril, da je tiskarna med svojimi dohodki navedla skoraj 16 milijonov, ki tvorijo vrednost njenih skladišč na papirju, tiskarskem materialu, knjigah in tiskovinah, da je torej celokupni budžet državne tiskarne prosta prevara in je državna tiskarna v stvari prav za prav pasivno podjetje, akoravno se izlišuje z njenimi tiskovinami cela država. Minister prosvete je bil po teh odkritjih naravno nemilo presenečen in je oblikbil preiskavo.

Italijansko licemerstvo

Pariz, 2. jan. g. «Information» poroča iz Milana, da so v italijanskih krogih mnogo komentirali razgovor, ki ga je imel rumajni minister Briand z albanskim poslanikom v Parizu Vrionijem. V mnogih krogih prevladuje mnenje, da se je na tem sestanku razpravljalo o možnosti sklenitve albansko-jugoslovenske pogodbe po vzgledu tiranske pogodbe. Trdi se, da albanska vlada nikakor ne bi bila v načelu proti takemu eventualnemu predlogu, da bi na tak način dala dokaz svoje miroljubnosti. V italijanskih krogih dvomijo, da bi bil Beograd pripravljen skupno z Italijo zamčiti neodvisnost Albanije.

Pogreb umorjenega poslanca Zalobina

Praga, 2. jan. g. Včeraj so se vršili v Vini pogreb umorjenega poslanca Zalobina. Pogreb se je udeležilo nad 2000 oseb, med njimi rodbinski člani aretiranega kovača Hornega. Tem rodbinskim članom je prebivalstvo očito pokazalo svoje simpatije. Horny se v-dno vztraja na svoji trditvi, da je nedolžen. Preiskava je sgnala, da je v vasi Vina približno 20 pušk istega kalibra kot ona, s katero je bil ustreljen Zalobin. Več vaščanov je izjavilo, da so v noči, ko je bil Zalobin umorjen, videli v Zalobinovem vnožgradu neznanega človeka.

Nesreča italijanskega parnika

Bukarešta, 2. jan. g. Iz Constance poročajo, da je italijanski parnik «Citrono» na potu le Carigrada v Batum zaradi močnega viharja zadel na skalo in se je potopil. 35 mož se je rešilo. 12 možem so zmrznili udje. Zdravstveno stanje treh mornarjev je brezupno.

Intervencija Zedinjenih držav v Nikaragui

Washington, 2. jan. g. Z ozirom na upor na gibanje v Nikaragui, je bila vlada prisiljena tamkaj stacionirane čete ojačiti. Vodstvo ameriške ekspedije namerava izvršiti tekoj energičen napad proti generalu Zandinu, da uduši upor, dokler se ne bo razširil.

Angleška velikodušnost

London, 2. jan. (lo.) Za novo leto je bilo osvobojeni na ozemlju angleškega protektorata Sierra de Leone 115.000 sužnjev.

Ameriško maščevanje nezadovoljnih čitateljev

Newyork, 2. jan. (bc.) Nezadovoljni čitatelji pensilvanskega dnevnika «Sun», so praznovali novo leto z razstelitvijo radikalistijskih prostorov in uprave lista z dimnatom.

Letalska nesreča

Pariz, 2. jan. (pa.) V bližini Marsellea se je ponesrečilo potniško letalo francoske južnoameriške letalske družbe. Ubitih je 5 oseb.

Banditski napad na nočni lokal

Newyork, 2. jan. g. V Buffalu so točno opolnoči vdrti trije maskirani banditi v nočni lokal. Lastnik lokala se je proti napadalcem skušal braniti, na kar se je pričelo strahovito streljanje. Lastnik in ena plesalka sta bila ubita, več gostov je ranjenih. Napadali so pobegnili, ne da bi jih bil kdo spoznal.

Krvava Silvestrova noč v Posarju

Saarbrücken, 2. jan. g. Preteklo noč je prišlo v gostilni med osmimi belgijskimi in francoskimi vojniki in med več civilisti do velikega pretepa, ker je neki vojak po prepisu s civilisti potegnil svojo pištolo. Govstiničar mu jo je sicer odvzel, vendar pa mu jo je na njegovo prošnjo vrnil. V zahvalo ga je vojak oklofotal. Nato je prišlo do pretepa med vojniki in civilisti, ki se je končal s pobojem. Dva vojaka sta bila prebijana v bolnico.

1928 Januar 31 dni

7

REDUTA V CVETJU UNIONSKA DVORANA T. K. D. Atena - SK Ilirija

Testenine in dvonosladna kava znamke »APETIT« so najboljše! Zahtevajte jih v vsaki trgovini!

Iz Trbovelj

U. R. O. sekcija Trbovelj ima 4. t. m. ob 20. uri v rudniški restavraciji redni mesecni sestanek...

Silvestrov večer Sokola v Trboveljah je bil tako animiran kot že dolgo no kaka sokolska prireditve...

Tečaj na umetno vezenje na šivalnih strojih priredi tvrka Jax v Fortjevi dvorani...

Naši onstran granic

Proste luke. Poročali smo že, da se proglasilo s 1. januarjem 1928 za proste luke tudi Benetke...

Na Grahovem je umrl dobro znani mnogoletni občinski tajnik G. Anton Mavri.

Vojak je podil s svojega zemljišča Anton Paravan, posestnik blizu Kanala. Sodnik v Kanalu ga je radi tega obsodil na en mesec zapora...

Goštriški kreditni zavod, ki je bil ustanovljen pred 25 leti po takratnem goštriškem deželnem zboru...

Ohranite vojaških grobov. Izšel je zakon, po katerem se morajo grobovi in trupla vojakov, padlih ob 24. maja 1915...

Razprave radi raztaljenja ministrskega predsednika se vsrjo v Gorici kar po vrsti Ivan Zgubini iz Skrljeva pri Kožbani...

ta dva sta skovala ovadbo proti Zgubinu in mu podtaknila raztaljenje Mussolinija...

Sport

Hazena v mariborski oblasti

Prvi poskus uvesti hazeno v Jugoslovenskem sportu je bil izvršen v Mariboru, ki pa se je radi premale podpore s strani javnosti...

Mariboru samem so bile formirane tri družine: SK Maribor, SD Rapid in TSK Merkur.

Smuški tečaj pri Noči na Sv. planini 985 m, ki ga vodi G. Rud. Badjura, so vsrili ob 5. do 10. t. m. Skupni odhod iz žel. postaje Trbovelje dne 5. t. m. ob 9. dop.

Generalna direktorica carin je objavila statistiko našega uvoza za mesec oktober...

V prvih desetih mesecih l. 1927. smo skupaj uvozili za 5961.2 milijona Din napram 6328.5 milijona Din v istem razdobju 1926.

Prvi poskus uvesti hazeno v Jugoslovenskem sportu je bil izvršen v Mariboru...

Na osnovi tabele nam kaže razvoj naše zunanje trgovine v prvih 10 mesecih l. 1927.

Prvi poskus uvesti hazeno v Jugoslovenskem sportu je bil izvršen v Mariboru...

Kali boleznijo dosegajo v telo največkrat skozi ustno duplino. Zato naj boljše branijo dihalne organe pred nalezljivimi obolenji okusne

ANACOT-PASTILE DR. WANDERA

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 2. januarja 1928.

Višina barometra 308,8 m

Table with columns: Kraj, Čas, Barom., Temper., Rel. vlaž., Smer vetra, Oblakno, Padavine. Rows include Ljubljana, Maribor, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Skoplje, Dubrovnik, Split, Praha.

Solnce vzhaja ob 7.39, zahaja ob 16.29, luna vzhaja ob 12.53, zahaja ob 1.35.

Dunajski vremenska napoved za terek: V južnih Alpah večinoma oblačno, mogoče padavine, temperatura bo padla.

Trnška vremenska napoved za terek: Močni, pozneje zmerni vetrovi z vzhoda, nebo večinoma jasno, temperatura od -1 do +2 stopinj; morje razburkano.

uspehiz z zunanjiimi klubi pripisati izredne zmožnosti, ki so ponovnikrat pripomogle barvam SK Mure do ugleda in mesta, ki ji v našem sportu do zaslug tudi pritiče.

ima z ozirom na težavne predpogoje in zapreke, s katerimi se mora društvo boriti v malom mestecu, eno izmed najdaljših družin. V minulih sezonah je delo v odsekih hazene nekoliko popustilo...

Razen omenjenih družin imamo v Mariboru še dve družini: SD Rapid in TSK Merkur...

Trenutno ima mariborska oblast le tri družine, katerih sigurne pozicije in slavna tradicija jamči, da jih jugoslovenski damski sport ne bo izgubil...

Smuški tečaj pri Noči na Sv. planini 985 m, ki ga vodi G. Rud. Badjura, so vsrili ob 5. do 10. t. m. Skupni odhod iz žel. postaje Trbovelje dne 5. t. m. ob 9. dop.

SK Slovan, teškoatletična sekciija. Sklicujem za v četrtak, 5. t. m. točno ob 20. uri sestanek vseh članov. Na sestanku se bo pobralo prispevke za telovadnico za prošlo leto...

SK Slovan, centralni odbor. Sklicujem za v četrtak, 5. t. m. točno ob 20. uri v restavraciji Lloyd redno odborovo sejo...

ASK Primorje (nogom. sekciija). Danes trening v telovadnici tehnične srednje šole. Začetek ob 19. udi, udeležba obvezna za vse nogometšane.

Službeno iz LNP. Seja poslovnege odbora se vsrki jutri v sredo ob 19.30 in seja kazenskega odbora ob 20.30 v posebni sobi kavarnе Evropa.

Klub kolejarjev in motociklistov Ilirija v Ljubljani. Redni letni občini zbor kluba, se vsrki v petek 6. t. m. (Trije kratji) do polne ob 10. uri v Prešernovi sobi restavracije »Novi svet«.

Sportno drsališče SK Ilirija. Na drsališču svira od danes dalje vsak dan od 17. do 19. ure godba »Slog«.

SK Ilirija (zemska sekciija). Jutri zvečer ob 18. uri važen sestanek v posebni sobi kavarnе Evropa. Prosim točno in polno številno.

Gospodarstvo

Naš uvoz v oktobru

Generalna direktorica carin je objavila statistiko našega uvoza za mesec oktober...

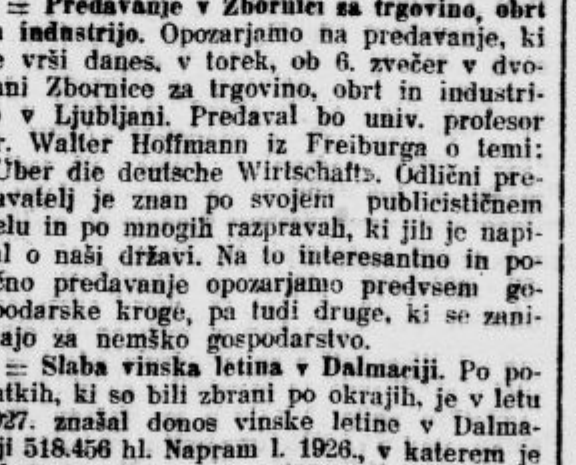
Prvi poskus uvesti hazeno v Jugoslovenskem sportu je bil izvršen v Mariboru...

Prvi poskus uvesti hazeno v Jugoslovenskem sportu je bil izvršen v Mariboru...

Prvi poskus uvesti hazeno v Jugoslovenskem sportu je bil izvršen v Mariboru...

Kali boleznijo dosegajo v telo največkrat skozi ustno duplino. Zato naj boljše branijo dihalne organe pred nalezljivimi obolenji okusne

ANACOT-PASTILE DR. WANDERA

aglasno izvoljen agilni gosp. Ivan Pelikan. Podnatačniško mesto se je oddalo gosp. Mantelu iz Celja.

Prvo poslovno leto Vinarskega društva v Mariboru, ki se je ustanovilo 2. aprila 1927, je končano.

Povisanje delniške glavnice Anglo-jugoslovenske petrolejske d. d. v Zagrebu. Občini zbor Anglo-jugoslovenske petrolejske d. d. v Zagrebu, ki se je vsrki v soboto...

Povisanje delniške glavnice Anglo-jugoslovenske petrolejske d. d. v Zagrebu. Občini zbor Anglo-jugoslovenske petrolejske d. d. v Zagrebu...

Tvornice stekla v Zaječaru bo prevzel češkoslovaški koncern steklarske industrije iz Prage...

Predavanje v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo. Opozarjamo na predavanje, ki se vsrki danes, v torek, ob 6. zvečer v dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Konkurz je razglašena o imovini Franca Kovačiča, trgovca v Vojniku (prvi zbor upnikov 16. januarja, oglašeni rok do 1. februaria).

Pred ureditvijo ruskih dolgov v Franciji. Čeprav pogajanja med Francijo in Rusijo glede ureditve predvojnih dolgov še niso zaključena...

Nova občinska zadruga v Mariboru. Dne 29. decembra se je vsrki ustanovni občini zbor Obrtne zadruge slašičarjev in medičarjev za mariborsko oblast.

Dobave. Direktorija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. januarja ponudbe glede dobave 5 komadov žičnih povlatilnic.

nice in črte železne pločevine. Vršila se bo naslednja ofertalna licitacija: 25. januarja pri kr. redarstvenem ravništevju v Zagrebu glede dobave dežnih plaštev za policijsko stražo.

Borze

Ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo velik. Zaradi sile privatne ponudbe je morala Narodna banka v večjem obsegu intervenirati.

Devize in valute. Ljubljana. Curih 1092.9 - 1055.5 (1094.4). Dunaj 7.995 - 8.025 (8.011), London 276.38 do 277.18 (276.78)...

Zagrebački elektrini borzi je vojna škoda dalje vrsta. Prompna je notirala 415 do 416 (v soboto 413).

Dunaj. Beograd 12.4750 - 12.5150, Berlin 168.62 - 169.12, London 34.5025 - 34.6025.

Curh. Beograd 9.1875, Berlin 123.60, New York 517.875, London 25.2875, Paris 20.99.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.85 v Berlinu 7.091.

Ljubljana. Celjska 164 - 0, Ljubljanska kreditna 135 - 140, Kreditni zavod 160-0.

Zagrebački državne vrednote: vojna škoda prompna 415 - 416, kasa 415 - 416, za januar 410 - 414...

Ljubljana. Celjska 164 - 0, Ljubljanska kreditna 135 - 140, Kreditni zavod 160-0.

Zagrebački državne vrednote: vojna škoda prompna 415 - 416, kasa 415 - 416, za januar 410 - 414...

Ljubljana. Celjska 164 - 0, Ljubljanska kreditna 135 - 140, Kreditni zavod 160-0.

Zagrebački državne vrednote: vojna škoda prompna 415 - 416, kasa 415 - 416, za januar 410 - 414...

Ljubljana. Celjska 164 - 0, Ljubljanska kreditna 135 - 140, Kreditni zavod 160-0.

Zagrebački državne vrednote: vojna škoda prompna 415 - 416, kasa 415 - 416, za januar 410 - 414...

Ljubljana. Celjska 164 - 0, Ljubljanska kreditna 135 - 140, Kreditni zavod 160-0.

Zagrebački državne vrednote: vojna škoda prompna 415 - 416, kasa 415 - 416, za januar 410 - 414...

Ljubljana. Celjska 164 - 0, Ljubljanska kreditna 135 - 140, Kreditni zavod 160-0.

Zagrebački državne vrednote: vojna škoda prompna 415 - 416, kasa 415 - 416, za januar 410 - 414...

Ljubljana. Celjska 164 - 0, Ljubljanska kreditna 135 - 140, Kreditni zavod 160-0.

Zagrebački državne vrednote: vojna škoda prompna 415 - 416, kasa 415 - 416, za januar 410 - 414...

Ljubljana. Celjska 164 - 0, Ljubljanska kreditna 135 - 140, Kreditni zavod 160-0.

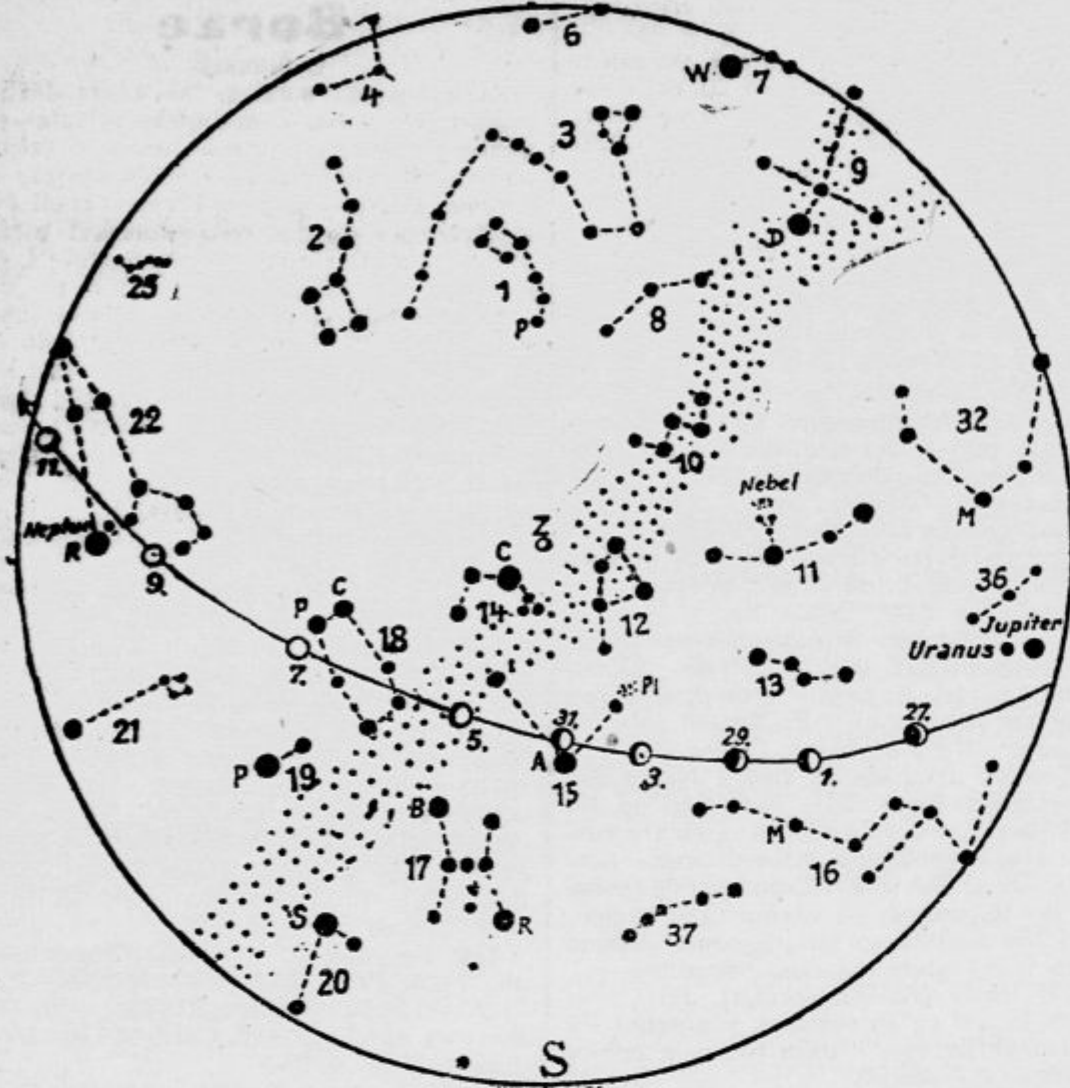
Zagrebački državne vrednote: vojna škoda prompna 415 - 416, kasa 415 - 416, za januar 410 - 414...

Ljubljana. Celjska 164 - 0, Ljubljanska kreditna 135 - 140, Kreditni zavod 160-0.

Zagrebački državne vrednote: vojna škoda prompna 415 - 416, kasa 415 - 416, za januar 410 - 414...

Iz življenja in sveta

Nebo v januarju

Astronomično leto 1928, ki se je pričelo 1. januarja ob 15.17 srednjeevropskega časa, ni niti od daleč tako bogato na raznih nebesnih pojavih, kakor je bilo staro leto. V novem letu bomo imeli smo tri solčne in dva lunina mrka. Od teh bomo videli v naših krajih samo delni solčni mrk 12. novembra in še tega zelo slabo. Opozicija planeta Marsa, ki nastane v decembru, nima posebne pomena, ker je Mars zelo oddaljen od zemlje in se torej slabo vidi. **Solnce** se zdaj zopet počasi pomika nazaj proti ekvatorju. 1. januarja je bilo za 23° 11' pod nebesnim ekvatorjem, 31. januarja bo pa že samo 17° 47'. V zvezi s tem narašča tudi dan. Začetkom januarja vzhaja solnce ob 7.50 in zahaja ob 16.5 tako, da je dan dolg 8 ur 15 minut. Konec januarja vzhaja solnce ob 7.29 in zahaja ob 16.49. Dan je dolg torej 9 ur 20 minut. V januarju naraste dan za 1 uro 5 minut, torej povprečno za 2 minuti na dan. Solnce prekorači od začetka januarja meridian vedno pozneje in pozneje po poldnem, konec meseca že 14 min. po poldnem tako, da dan dozvedno hitreje narašča zvečer nego zjutraj. 4. januarja ob 8. bo zemlja najbližje solncu. Oddaljena bo od njega 147 milijonov kilometrov. Dozvedni premer solčnega kolobarja znaša v tem času 32' 35" in solčna svetloba doseže zemljo v 8 minutah 10 sekundah. Ker luna pot naše zemlje obliko elipse, ki se le neznatno razlikuje od kroga, je kolebanje oddaljenosti od solca razmeroma majhno. 21. januarja ob 8. stopi solnce v znamenje Vodnarja.

Luna. Začetkom januarja se pomakne luna nad nebesni ekvator in doseže največjo lego nad njim 6. januarja. Nato se vrača proti ekvatorju in ga prekorači 13. januarja. Najnižjo lego pod njim doseže 21. januarja, na kar se zopet vrača in prekorači ekvator 27. januarja. Lunine faze bodo: sčip ali polna luna 7. januarja ob 7.8, zadnji krajec 14. januarja ob 22.14, mlj 22. januarja ob 21.19 in prvi krajec 29. januarja ob 20.26.

Planeti: Merkur se v januarju ne vidi, ker je 9. januarja v konjunkciji s solncem.

Venera se leskeče na jutranjem nebu v sozvezdju Skorpiona, pozneje pa v sozvezdju Gadonožca. Vzhaja pred 5. uro zjutraj in se stalno oddaljuje od zemlje. Njegov dozvedni premer se skrči v januarju od 17" na 14". Venera se vidi zdaj v obliki lune nekaj dni po sčipu. Za opazovanje so pa potrebni večji daljnogledi. Z daljnogledom, ki poveča 130krat, vidimo Venero tako kakor luna ali solnce s prostim očesom. 19. januarja zjutraj se bo videla Venera blizu lune.

Mars vzhaja okrog 6. zjutraj in je za opazovanje še vedno v neugodni legi. **Jupiter** se leskeče na večernem nebu v sozvezdju Rib. Začetkom januarja zahaja po 22. uri, konec januarja pa že po 21. in se stalno oddaljuje od zemlje. Njegov dozvedni premer se skrči v januarju od 36" na 33". Vendar se pa z manjšim daljnogledom še vedno lepo vidi njegovi spremljevalci in njihovi mrki. Mrki Jupitrovih spremljevalcev bodo: konec mrka II. lunice 11. januarja ob 18.32, konec mr-

ka I. lunice 13. januarja ob 17.30, konec mrka III. lunice 16. januarja ob 18.45, konec mrka II. lunice 18. januarja ob 21.07, konec mrka I. lunice 20. januarja ob 19.26, začetek mrka III. lunice 23. januarja ob 20.11, in konec mrka I. lunice 27. januarja ob 21.21. 27. januarja bo luna blizu Jupitra.

Saturn je v ozvezdju Gadonožca in se počasi prikazuje iz solčnih žarkov. Vzhaja okrog petih zjutraj, toda za opazovanje je še vedno v neugodni legi. **Uran** je v sozvezdju Rib in se vidi zvečer. Za opazovanje zadostuje manjši daljnogled, ob lepem vremenu se pa vidi Uran tudi s prostim očesom. Med 21. in 26. januarjem se bo pomikal blizu Urana Jupiter tako, da se bo nudila ljubiteljem vsemirja ugodna prilika opazovati Urana, ki drugače ni posebno svetel. Naivečje približanje nastane 25. januarja ob 10. ko bo Uran kakor po stopinje severno od Jupitra. Za opazovanje zadostuje boljši trieder ali pa manjši astronomični daljnogled. Urana pa ne smemo zamenjati z nekaterimi Jupitrovimi spremljevalci, ki so prav tako svetli kakor Uran. Jupitrovimi spremljevalci so namreč vedno približno na isti ravni črti na obeh ali pa na eni strani planeta.

Neptun je zdaj v zelo ugodni legi za opazovanje. 9. januarja bo 3' severno od Regule, najsvetlejša stalnice I. velikosti v sozvezdju Velikega Leva. Ta nebesni pojav lahko opazujemo z navadnim daljnogledom. Neptun bo šele čez 165 let zopet v tako ugodni legi za opazovanje kakor letos v januarju. Od svojega odkritja 1. 1846, ko je bil Neptun na meji med Vodnarjem in Kozorogom, je napravil ta planet pot skozi sozvezdja Vodnarja, Rib, Berana, Bika, Dvojkov in Raka ter je dospel do Velikega Leva.

Skiellerup-Maristanijev komet, ki je obel tanihim nebesni pojav, je zvezdoslovce zelo razočaral. Njegova pot se namreč znatno razlikuje od prvotno izračunane poti in zvezdoslovci so izračunali, da bo ta komet začetkom januarja na meji med sozvezdjem Gadonožca in Gada desno od stalnice Theta v sozvezdju Gada. Komet vzhaja okrog 18. Vse kaže, da je ta komet identičen s kometom de Vico iz 1. 1846.

Meteorji. V prvem januarskem tednu stopi v akcijo roj meteorjev z radiantom blizu stalnice Beta v sozvezdju Boota. Od 14. do 20. januarja stopi v akcijo roj meteorjev z radiantom blizu stalnice Kapa v sozvezdju Labuda. **Leva zvezdna framentata** začetkom januarja ob 20. sredi januarja ob 19 in koncem ob 18: na severovzhodu vzhajata Veliki Voz in Dvojkici, na vzhodu stoji Rak, nad njim pa Mali Pes, na jugovzhodu nad obzorjem vzhaja Sirius v sozvezdju Velikega Psa, nad njim stoji Orion, nad Orionom pa Bik in Kočijaž. Nad južnim obzorjem se vidita Eridanus in Kit, nad njima pa Beran in Andromeda. V zenitu sta Perseus in Kasiopea. Na jugozapadu se bližata obzorju Pegaz in Andromeda. Tik nad obzorjem pa stoji Vodnar. Na zapadu je Lahud, blizu obzorja Delfin, na severozapadu nad obzorjem pa Lira in Zmaj.

Pojasnilo
Sozvezdja so zvezdana s pikčastimi črtami in označena s številkami. Črke pomenijo okrajšavo lastnih imen svetlih zvezd. Lunina lega je označena za vsaka dva dneva. Datum je pod lunino sliko, pušica pa kaže smer lune poti. I = Mala Medvedica, P = Polarna Zvezda, V = Velika Medvedica, 3 = Zmaj, 4 = Bootes, 6 = Herkules, 7 = Lira, W = Wega, 8 = Zepheus, 9 = Labud, D = De-neb, 10 = Kasiopea, 11 = Andromeda, 12 = Perseus, 13 = Oven, 14 = Kočijaž, C = Capella, 15 = Bik, A = Aldebaran, Pl = Plejade, 16 = Kit, M = Mira, 17 = Orion, R = Zapah, B = Beteiguze, 18 = Dvojkici, C = Castor, P = Pollux, 19 = Mali Pes, P = Prokvon, 20 = Veliki Pes, S = Sirius, 21 = Belouška, 22 = Lev, R = Regulus, 25 = Berenikin lasce, 32 = Pegaz, M = Markab, 36 = Ribe, 37 = Eridanus. Planeti: Jupiter, Uran, Neptun, Z = Zenit.

Za možem še žena. Jadviga Przbvsvzevska

Dne 23. novembra 1927. je umrl na posestvu svojega znanca v zapadni Poljski Stanislav Przybyszewski, znameniti poljski pisatelj. Vsa kulturna in politična Poljska je takrat izražala sožalje njegovi vdovi Jadvigi. Baš en mesec po smrti svojega moža pa je nenadoma umrla tudi ona in sicer v Krakovu, kamor se je pripeljala na posete k svemu zetu. En dan pred smrtjo je iz Kraljevskega Zanka v Varšavi lastno-ročno napisala Poljsko-jugoslovenskemu društvu v Zagrebu oziroma njega predsedniku prof. Ilesiču zahvalo za izraz sočutja, ki ga ji je društvu izrazil ob priliki smrti Stanislava Przybyszewskega.

Svetovni prvak veslačev
Angleški veslač Bert Barry je na tekmovalni na reki Vancouver (Kanada) zmagal nad dosedanjim veslaškim šampijonom Avstralcem Goodsellom in si priboril naslov svetovnega prvaka profesionalnih veslačev.

Konnereuthski čudež v Berlinu

O rudarju Pavlu Dieblu iz Šlezije, ki namerava ta mesec s proizvodnjam konnereuthskih senzacij na sebi nastopiti v varijeteju, smo že poročali. Pred nekaj dnevi je razkazoval svoje sposobnosti v berlinskem varijeteju »Wintergarten« pred celim zborom zdravnikov in zastopnikov tiska. Listi pišejo, da zmore Diebel s samo koncentracijo svoje volje odpraviti vsako svoje telesno občutje. K preizkušnji je prišel skoraj nag, oblečen le v kratke zamahtne hlače. Najprvo je pokazal »čudež« krvavega joka. Po kakšnih petnajstih minutah koncentracije, so opazili navzoči čisto razločno, kako so postale njegove oči globoko rdeče in kmalu potem mu je kanila iz njih prva kaplja krvi na prsi. Še manj časa je porabil, da je povzročil krvavo podpluto znamenje v obliki križa na svojih prsih. Potem je položil roke na mizo in so mu jih prebodli z debelo iglo. Ko so jo potegnili nazaj, ni bilo opaziti niti najmanjšega sledu kakšne luknje. Držal je roko dvanajst sekund v plamenu in si je ni ožgal.

„Ljubljanski Zvon“ v letu 1928.

«Ljubljanski Zvon» zopet vabi ljubitelje lepih povesti, pesmi in esejev v krog svojih naročnikov. Dasi je današnja doba za literarno produkcijo skrajno neugodna, vendar obeta uredništvo za novo leto bogato in pestro vsebino. Med najširšimi krogi bo vzbujal največ zanimanja velik zgodovinski roman

Serenissima
delo mladega pisatelja Jožeta Pahorja, avtorja romana »Medvladje«. Dejanje romana se vrši v Benetkah koncem šestnajstega stoletja, ko je to mogoče mesto stalo v zenitu svoje moči. Pisatelj je izredni in fabulistični sposobnosti načrtal bujno in razkošno sliko, vsepretek prevezeno z bogatimi dogajanjem, polnim slikovite nazornosti, ki spominja mestoma na fabulistično razkošje Sienkiewiczovih romanov. V sredi vrvežega dogajanja stoji Just Golia, slovenski človek. Kot preprost mornar s Tolminksega se je zaradi svojih izrednih vrlin in svoje brezmejne vdanosti beneški ljudovladi povzpelo do častnika Serenissime. Kot mlad in lep oficir ima dostop v najbogatejšo patriarhalno hišo in najvišjo beneško družbo. Tam ga zamami v svoj objem prekrasna Neva Moconigova, bogata in ponosna razvajenka, strasna in rafinirana uživateljica, polna samoljublja, tipična zastopnica tolanjega beneškega ženstva. Nevo draži Golijevo zdravje, notranja nepokvarjenost in njegova fizična moč: hoče si ga podjarmiti docela, napraviti ga za svojo lutko. Golia pa spozna v tej ljubezni ves lažsijaj te pokvarjene družbe in

vsoto notranjo gnolobo in ničvrednost mogočnega ljudovlade, ki jo je poprej oboževal s strastno vdanostjo in brezmejno zvestobo pristnega slovenskega človeka. Po mnogih notranjih bojih in razočaranjih se pridruži uporniški gibanju ter prične brezupen boj, dokler naposled tragično ne podleže svojemu tekmovalcu Loredanu, vodji vojaške stranke, katera po svojih metodah spominja na današnjo Italijo. Krog tega dejanja je pisatelj nanizal celo galerijo obrazov in oseb, zastopnikov vojaškega, političnega in kulturnega sveta tedanje beneške družbe. — Delo je vsekiro pisano zanimivo in dejanje včasih naravnost napeto. Zato bo priklenilo naše ne samo preproste čitatelja, temveč ga bo z zanimanjem prečital tudi intelektualce.

Poleg tega glavnega romana se objavi še cela serija manjših pripovednih, pesniških in dramskih del.

List izide v novi zunanji opremi in bo tudi v novem letniku redno prinašal umetniške portrete slovenskih pisateljev in umetnikov.

Komur je do tega, da slovenska knjiga ne izhira in ne propade, marveč se dvigne do tiste višine, ki bo slovensko besedno kulturo dostojno reprezentirala pred svetom, bo »Ljubljanski Zvon« podprl in mu »skušal« pridobiti še novih podpornikov!

Naročnina za »Ljubljanski Zvon« znaša: za celo leto 120, za pol leta 60, za četrt leta 30 Din; za inozemstvo 150 Din. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54.

Končno se je prestavil z zaprtimi očmi v nekakšen trans. Po nekoliko minutah mu je udarila kri iz bedra.

Diebel je bil za časa vojne v ruskem ujetništvu, kjer je odkril svoje »nadnaravne« sposobnosti. Kakor ga opisujejo listi je to mlad, simpatičen mož, ki je vedno dobre volje in se nič kislno ne drži, kakor bi se spodobilo za one, ki delajo — po vzoru Terezije iz Konnersreutha in njenih pobožnih sledilcev — iz muhe slona, iz preprostitih sugestivskih zadev nadnaravne čudeže.

Kdo je kriv?

Namreč vojne. Vprašanje, ki je bilo zastavljeno že nešteto krat in ki je bilo že tudi nešteto krat rešeno — z najbolj nasprotujočimi si odgovori. Že precej dolgočasno vprašanje. Vendar vzbuja najnovejši odgovor precej zanimanja. Že zaradi okoliščin, kako mu je bilo postavljeno vprašanje.

Šele sedaj je prišlo na dan, da se je ustanovila ob koncu vojne na Norveškem komisija učenjakov, pravoslovcev, ki se je bavila vsa ta dolga leta in v popolni tišini s problemom vojne krivde. Razpošiljala je okrožnice na pravoslovce iz petih nevtralnih držav. Odgovorili naj bi na dve vprašanji, ki jih je izformuliral znani ameriški pacifist senator Owen. Prvo vprašanje: Ali temeljito sedanje mirovne pogodbe na postavki, da je bila ena skupina sil kriva vojne in druga ne? Drugo vprašanje: Če to velja ali je ta odgovornost v skladu s sedaj pribitimi dejstvi, tako da bi moglo človeštvo z mirno vestjo sprejeti mirovne pogodbe kot pravično kazen za vojne krivce? — V Oslu je izšla nad 400 strani debela knjiga, ki priobčuje vse odgovore na ti dve vprašanji. Prvo vprašanje potrjuje

jejo vsi učenjaki. Na drugo vprašanje odgovarjajo vsi z večjo ali manjšo vohemenco, da so mirovne pogodbe v nasprotju z vsemi pravnimi pojmi, ki jih priznavajo v civiliziranem svetu.

Novoletna voščila kraljevske rodbine

Angleški dvor ima navado, da naročuje novoletne razglednice pri tvrdki Raphael Tuck and Sons, ki ima veliko zalogo kakih 3000 različnih svezetov po kompozicijah slikarja Bernarda Gribbla in Flora Pilkingtona. Kralj in princ Waleski sta si izbrala motive z morja, kraljica mirne vrtno pejzaže, vojvoda in vojvodinja Yorška spominke z nedavnega potovanja po Avstraliji, le princesa Mary se je odločila za historične motive.

Voščilo kralja Jurija se je glasilo tako: »Vse dobro za leto, ki se poraja!«

Pod voščilom je stal naslednji moto (v originalu in verzih):

»Da vam nova doba dá veselja, sreče in zdravja do zaželjenega blagostanja.«

Princesa Mary, ki se je odločila za zgodovinske razglednice, pa je napisala:

»Mar nam stari običaji ne pomagajo sladiti našega življenja?«

»Velik ogenj v newyorškem pristanišču. V Hobokenu, na obeh straneh reke Hudson, je nastal velikanski požar, ki je vpepel celo vrsto ladij in čolnov. Hoboken leži na nasprotni strani Newyorka, ki je poslal takoj, ko je ogenj izbruhnil, na kraj nesreče vse svoje požarne brambe. Vendar niso gasilci mogli ničesar opraviti. Samo eno tovarno ladjo so rešili, vse ostalo so požrili plameni. Škoda, ki jo je požar napravil, se ceni na 3 milijone dolarjev.«

Vihar na Angleškem
V južni Angliji je zadnje dni decembra divjal tak vihar, kakor ga že ne pomnijo 50 let. — Na sliki: Zasnežen dreved londonskega Hyde-parka.

Pittgrilli: Soba za samca in tvoje srce

Bila je zmerom zvesta možu, zakaj nezvestoba povzroča zopne komplikacije. Vendar se zaradi tega ni nikdar odrekla ljubezni.

Neki nežen mladenič, ki mu je v življenju zadoščalo, da je obril svoje rožnato lice po enkrat na teden, se je zaljubil vanjo. Kakor se človek zahuja, ko mu je osemnajst let in še ne pozna meja in sorazmerij. Ponujal ji je vso svojo mladost in njegova neizumetničena svežost bi bila morda ganila nezlomljivo ženo, da ni zagrešila velike napake; nastakoval jo je z nežno bojzljivostjo in solzavim spoštovanjem. Žena se nikdar ne da onemu, ki jo prosil, ker verjame, da jo tisti, ki jo hoče, mora tudi zaslužiti.

Nekaj let pozneje je postal mladenič starejši in manj boječ. Toda v njenih očeh je ostal isti, kakor je bil v prvem trenutku. Prvi vtis odloča.

Drugi človek, ki je napadel njeno neoporečnost častne in zveste žene, je imel vse pogoje, da uspe. Imel pa je veliko, veliko napako: obečal ji je večno ljubezen.

»Leta-1920. ni bilo nobene žene več, ki bi si želela večne ljubezni. Današnji ženi je treba obljubiti prigodo s kratkim koncem. Če želiš sigurnega uspeha, moraš po ljubavni izjavi in razburljivem govoru izjaviti: «... potem te pa pustim pri miru: ne bom te več nadgledoval. Dva dobra prijatelja postaneva, če hočeš; in če nočeš, te vobče ne bom pozdravljaj...»

Sicer pa, tako je gospé dejal skandinavski slikar. Med dnem, ko ti žene pravijo, da si še »preveč mlad« in po dnevu, ko te uzhajo, da si »prestar«, je samo en trenutek. Točno v tem trenutku svojega življenja je bil skandinavski slikar, ko je dvoril gospé, katere ime bomo zamočali.

Gospa * je bila žena profesorja *, ki je predaval glotologijo, bil član nekaterih akademij in avtor kilogramskih težkih strokovnih knjig. Zanimiv ni bil, niti ne lep. Imel je uhlike kakor Mario Bouar, velik nos, velik trebuh in dve majhni nogi. Ne prevariti takega človeka bi značilo, uzhajati Boga.

Profesor * ni bil nežen s svojo ženo. Majal ji je ljubezen metodično, kakor po žlicah. Ko je bil še mlad — tudi stari profesorji so bili nekoč mladi — je ljubil svojo ženo, toda sedaj je bil

že potrošil rezerve svoje ljubezni. Skandinavski slikar je prišel baš v trenutku, ko se je bila gospa, zapuščena po možu, odločila, da razmeče vsa svoje romantična bogastva. Prišel je o pravem času. V tem je skrivnost. Prilika napravi človeka tatu in mami žene k popustljivosti.

Slučaj je dal, da sta se gospa * in skandinavski slikar sešla v nekem salonu, kjer bebi gobezdalo neumnosti o umetnosti in literaturi. V tako zvanem salonu intelektualcev.

Gospa je hvalila slikarjeve slike, ki jih ni bila nikoli videla; slikar je hvalil gospo; nieno lepoto in eleganco občudoval že tisočkrat, dasi jo je tisti dan prvič videl.

Ko je bilo konec čaja in razgovora, so slikar, pes in gospa odšli. V vozu je gospa povedala, da je njen mož, profesor glotologije, zanjo stvar, ki ni ne dežnik, ne solčnik in ki ji pravijo Francozi en tout cas, ker jo rabiš, kadar je lepo vreme in kadar lije dež. Toda, da bi priznala, kako koristen je mož, ga ni ljubila.

Izjavila je slikarju, da bi bila razpoložena, da mu pokloni svoje prijateljstvo. Kadar ti kakšna žena nudi pril-

teljstvo, pomeni to toliko, kakor da ti je dala ključke blagajne, kjer hrani svoja čuvstva.

Pes je diskretno molil gobček skozi okno.

Profesor je čutil, da ni idealen ljubimec svoje žene. Čutil je, da nima pravice do njene ljubezni. Čutil je, kakor potniki, ki so s karto tretjega razreda stopili v prvi razred, pa sede na robu klopi, v pričakovanju, da jih vsak čas kakšen potnik ali kontrolor vrže ven.

»Moj mož je ljubosumen, kakor carinski stražnik.« je govorila drugi dan lepa in elegantna žena skandinavskemu šofarju pred neko kavarno v parku. »Bil bi sposoben, da pošje detektive za menoj. V vaši palati pa ni ne šivilje, ne vedeževalke, niti ne salona za manikiranje. Kaj hočemo, če je človek mlad in interesanten, kakor ste vi, in stanuje v hiši, kjer ni tisti piskroveza za razbite majolike.«

»In bi hoteli, če bi našel skrito sobo?«

»Ne rečem, da ne.«
»A tudi da ne rečete. Bi pristali?«
»Bi.«
»Teško je v teh časih najti stanovanje.«

»Človek, ki ljubi, premaga vse težkote.«

Skandinavski slikar je objavil v jutranjem listu oglas: »Soba za samca, s kopalnico in električno lučjo išče resen gospod. Ponudbe...« Tri dni je čakal zaman; oglas ni obrodil uspeha.

Minili so dnevi in vsak dan je gospa izgubljala zaupanje v ostromnost mladega slikarja. Toda preden je to zaupanje popolnoma izgubila, se je v njeni hiši nekaj zgodilo. Profesor je dobil pred odhodom na univerzo neko anonimno telefonsko obvestilo.

In drugi dan popoldne je sedel skandinavski slikar v gospéini spalnici in je pušil dišečo cigaro. Gospa je imela azurne oči kakor plamen punča. Iz najdba njenega severnjaka ji je bila možno po godu. Kaj se je dogajalo v tej hiši, se ne ve. Gotovo je samo toliko, da se je od četrtje do osme ure, baš ob času, ko je bil slikar v gospéini spalnici, njen mož, profesor glotologije, član in dopisnik mnogobrojnih akademij, nervozno sprehajal po pusti ulici izven Porte del Popolo. Čakal je, da iznenadi svojo ženo, bodisi že pri vходу ali pri izhodu iz knete teh sumljivih hiš, kakor mu je bil nekoč anonimno javil tisto jutro.

Senzacija za motocikliste in avtomobiliste.

Dopisi

SV. KRIŽ. (Poštemu ravnateljstvu v Ljubljani.) Na avto-progi Brežice-Novo mesto je postaja Mal. Mraševo. Ker ta vas ne leži ob progi in tudi sicer za trgovino, obrt in industrijo nima nobenega pomena, naj blagoviti poštni ravnateljstvo to postajo spremeni v Sv. Križ eventualno Mal. Mraševo-Sv. Križ. Sv. Križ je center dolenskega cvička in je zaradi tega označba te postaje po navedeni vasi, ki leži v neposredni bližini avto-postaje, velikega pomena zlasti za vinske trgovce.

SODRAŽICA. K članku »Junaki gasilci« v listu dne 18. m. m., ki ni bil povsem točen, objavljamo, da nista odpovedali obe brigadni novejšega upa, temveč sta bili ves čas brezhibno v delovanju. Ena izmed teh je celo oddajala ves čas gasilni vodo na dve cevi. Društvo si je pred kratkim nabavilo 240 m novih cev, ki so bile sedaj prave v rabi. V eni teh cevi je bila mala krpica, ki je zamašila ustnik pri razpršilniku (kar je bilo gotovo že iz tovarne ven, in ta nedostatek se je popravil v enem samem trenutku. Zaradi tega ne zadane krivda društva in zaradi te male napake se ne bi moglo rešiti nič več. Članstvo je v polni meri storilo svojo dolžnost ter je zasluga celokupnega članstva in občinstva, da se je požar omejil, ne pa posameznih oseb, ki so v članku omenjene. — Odbor prostovoljnega gasilnega društva v Sodražici.

AUMETZ (Lorena, Francija). Ob priliki ustanovitve tamburaškega društva se najpopolneje zahvaljujemo vsem, ki so društvo podprli s kakršnikoli darom. Predvsem se zahvaljujemo g. Jugoslovenskemu konzulu v Parizu, ki je na našo prošnjo rade volje potrdil društvena pravila ter nam preskrbel podporo za nabavo tamburaških instrumentov. S tem svojim velikim činom je g. konzul dokazal, da ne skrbi naša mati domovina samo za one v domovini, temveč ima odprte roke tudi za svoje otroke, ki živijo daleč od doma. Da so naši fantje sposobni še za kaj drugega, kakor samo za kramo in lopato, je pokazal naš tamburaški učitelj g. Fran Šubelj iz Ljubljane, ki obvlada kot samouk vse tamburaške instrumente in posveča ves prosti čas poučevanju mladih tamburašev. Njegova zasluga in njegovih treh mladih sinov, krasnih Sokolčev, je, da pridirajo danes naši trdnji prvi jelekne strune tamburice ter da v mrzli tulin veselo doli pesem »Le naša domovina«. Naj bodo te vrstice dokaz našim ljudem v domovini, da niso slovenski delavci daleč na tujem izpuščeni, temveč da le njihovo telo služi tujcu, duša pa pripada edno le narodu in domovini. Presrečno pozdrave pošiljamo vsem tamburašem širom Slovenije ter želimo vsem Slovincem srečno in veselo novo leto. Za I. slovensko tamburaško društvo v Aumetzu odgovornik: Fran Strnad. Avgust Trnava in Alojzij Čenčič.

EYSEDEN ST. BARBE (Belgija). Živimo skromno, a še v precej povoljnih razmerah. Dela je dovolj in zaslužek primeren. Zadnje čase so se začeli seliti iz domovine semkaj, a ker so delavske razmere ponekod težke, je tudi mnogo brezposelnosti, zlasti sedaj za zimo, ker prihajajo v prvi vrsti v poštev domačini (kmetovalci). Na spomlad, ko se vsestransko delo odpre in se vrnijo domačini domov na kmete, se opaža veliko pomanjkanje delavstva. Zato naj se oni, ki se nameravajo podati s trebuhom za kruhom, izselijo v Belgijo šele spomlad. Pred kratkim smo dobili precej snega, ki tu redkokdaj zapade. Po mnenju domačinov je gotovo prvi in zadnji v tej zimski sezoni. Nastopil je hud mraz, posebno sedaj za praznike. Ker nam ni mogoče veseliti se praznikov pri svojih dragih in jim osebno voščiti vse najboljše, jim voščimo veselo in srečno novo leto po »Jutru«.

SV. LENART V SLOV. GORICAH. Sv. Lenart ima sedaj dnevno štirikrat avto zvezo z Mariborom: lenarski avto družba vozi trikrat na dan, a enkrat še g. Leninger. Odkar nam zupanuje naš neumnost in požrtvovalni zupan g. dr. Milan Čorišek, se je pri nas marsikaj obrnilo na bolje. Naj omenimo ustanovitev avto družbe, električno razsvetlavo in trgu, lepe pešpoti, nasade, novo selišče vrtov za delavce in najemnike, park itd. Tako je naš trg, kar se tiče smiselne in smotrene gospodarstva, gotovo med prvimi na zelenem Stajerskem.

RACJE PRI MARIBORU. Na Stefanovo je obhajalo Prstovoljno gasilno društvo 40letnico obstoja. Najprvo se je vršila masa, med katero je pelo pevsko društvo »Orač«. Po masi so se podali gostje in nepregledna množica občinstva pred gasilski dom, kjer je društveni tajnik g. Ljudevit Möschl orisal razvoj in delovanje društva od ustanovitve do danes. Spominjal se je med drugim ustanovitelja in častnega načelnika pokojnega g. Ivana Paulška in vseh umrlih ustanovnih članov. Društvo je uspešno delovalo pri 89 požarih v domači občini in pri 78 požarih v sosednjih občinah. Po prevaru si je nabavilo za 135.000 Din raznega orožja, med drugim parno brizgalno in avtomobil, ki je tako urejen, da služi za prevoz brizgalne, moštvina in obenem tudi za prevoz bolnikov ali ponesrečencev. Društvo poseduje danes ročno in parno brizgalno, avtomobil, en voz za moštvo, nad 1200 metrov cevi ter več različnih lestev. Društvo poseduje lasten gasilski dom s stanovanjem za orožarja. G. Möschl je tudi omenil veliko naklonjenost vsakokratnega občinskega odbora in velike zasluge graščaka in tovarnarja g. Vinka Bachlerja, za kar ga je društvo imenovalo svojim častnim članom. Nato je g. okrajni glavar izročil odklonjanje osmim gasilcem, in sicer zlatu kolajno g. g. Franju Marčiču, Mihi Dikavčiču, Josipu Mohoriču, Alojziju Sternu, Stefanu Sternu in Matiji Tomincu; srebrno kolajno g. Alojziju Palešu in častno diplomo g. Vinku Bachlerju. Zatem so govorili še v imenu Jugoslovenske gasilske zveze g. Vengust, v imenu občine g. Stefan Kmetič ter v imenu odklonjencev g. Alojz Paleš. Po defilaciji pred odklonjenci in visokimi gosti se je vršil banket v Möschlovi gostilni, kjer je imel g. Vengust predavanje o gasilstvu.

Skupščina sodnikov iz cele kraljevine

Beograd, 31. decembra. Dne 29. in 30. decembra t. m. se je vršila v Beogradu skupščina delegatov »Saveza sodniških udruženj kraljevine SHS«. Glavni predmet razprave je tvorila debata o sodniških plačah. Iznesli so se ostri očitki proti g. ministru pravde Dušanu Subotiću, ki s svojim postopanjem v zakonodajnem odboru zavlačuje rešitev vprašanja o sodniških plačah, in to proti soglasnim sklepom zakonodajnega odbora, ter na ta način onemogoča zakonitost sodniških zakonov.

Prav posebno so zamerili ministru pravde njegovo neresno trditev, da do sedaj niti en članek ni izšel v časopisju, ki bi se zavzel za sodniško vprašanje. S tem je namreč skušal g. minister opravičiti svoje in vladno stališče. Delegat iz Slovenije je ugovarjal, da je samo v slovenskem časopisju — posebno tudi v »Jutru« — izšlo v zadnjih par mesecih nebroj člankov, ki so se pečali s sodniškim vprašanjem, posebno pa z vprašanjem sodniških plač, ki tvori že preko mesec dni predmet najživahnejše diskusije v vseh političnih krogih. Zbor delegatov je izrazil članom zakonodajnega odbora svoje popolno zaupanje in iskreno zahvalo za njihovo dosedanje delo v zakonodajnem odboru.

Zanimiva je bila tudi debata o depolitizaciji sodnikov in sodišč, ki jo predvideva načrt zakona o sodnikih. Dočim so se delegati iz Slovenije, Dalmacije in Bosne soglasno izrekli za depolitizacijo sodnikov in sodišč, češ, da bi s tem sodišča le pridobila na ugledu in avtoriteti so se delegati iz Srbije in Hrvatske izjavili proti taki depolitizaciji. Skupščina delegatov je sprejela po dolgotrajni debati resolucijo, ki zahteva:

1. da se čim prej uzakonijo vsi sodni zakoni, ki so bili predloženi Narodni skupščini. Zakon o sodnikih in o organizaciji sodišč pa naj se uzakonita vsekakor še pred sprejetjem proračuna, tako da bi bila izvedba teh dveh zakonov omogočena že v bodočem proračunskem letu.

2. Materijalni položaj sodnikov naj se uredi obenem s sodniškim zakonom, neodvojno od tega in v smislu zahtev udruženja sodnikov, kakor jih je sprejel tudi zakonodajni odbor.

3. Plače sodnikov se morajo primerno povišati tako, da bodo dosegale vsaj ekvivalentni minimum, ker bi sicer tudi izenačenje zakonov ne rodilo zaželenih in pričakovanih rezultatov, dokler sodniki niso materijalno popolnoma neodvisni.

4. Sodniki niso protidepolitizaciji sodnikov in sodišč, smatrajo pa, da bi odvzem vseh političnih pravic ne bil na mestu. Sodnikom naj se zato zabrani politično udeleževanje le v področju njihovega službenega okolišja.

Končno izjavljajo sodniki, da bodo prisiljeni sklepati o nadaljnjih korakih, da branijo svoje stališče za slučaj, da bi vlada odklonila te utemeljene in upravičene zahteve, ki bodo le v korist našemu pravosuđu.

Ta resolucija je bila poslana ministru pravde in predsedniku zakonodajnega odbora.

Pred zaključkom skupščine delegatov se je zaznalo, da namerava vlada predložiti nov načrt o regulaciji sodniških plač. Ta načrt določa:

1. predsednik kasacijskega sodišča se izenači z drž. podtajnikom in bo dobival letno 66.000 Din plače, dočim bi po prvotnem načrtu vlade moral dobiti 96.000 Din.

2. Podpredsedniki kasacij pridejo v 1/1. 48.000 Din, po prvotnem načrtu 66.000 Din.

3. Sodniki kasacije pridejo v 1/2. (42.000, prej 48.000 Din).

4. Apelacijski sodniki pridejo po petih letih službovanja v 1/3.

5. Predsedniki okrajnih in predstojniki sreskih sodišč so popolnoma enaki z ostalimi podrejenimi sodniki.

6. Sodniki napredujejo po dovršenem sedmem letu sodniške (ne sodne) službe v 1/5., po desetih letih v 1/4. in po petnajstih letih do upokojitve v 1/3.

7. Vse do sedaj pridobljene pravice se ne upošteva.

8. Glede sodniških doklad predvideva vladni načrt sledeče: okrajni in okrajni sodniki mesečno 800 Din, predstojniki sreskih sodišč 1000, predsedniki okrajnih 1500, apelacijski sodniki 1200 Din, predsedniki apelacij in kasacijski sodniki 2000, podpredsednik kasacije 2500 in predsednik kasacije 3000 Din mesečno.

Ko so zbrani delegati zaznali za ta načrt vlade, je nastalo med njimi veliko ogorčenje, ker je iz njega razvidno, da skuša vlada izigrati zahteve sodnikov in predloge zakonodajnega odbora, ker v ničemer ne vpošteva funkcij, ki jih zavzemajo posamezne skupine sodnikov in je zaradi tega že a priori obsojen na smrt.

Sključeno je bilo, da se delegati obrnejo do članov zakonodajnega odbora, da preprečijo nakane vlade privedi vse delo v zakonodajnem odboru ad absurdum. Delegati so obiskali gg. člane zakonodajnega odbora, ki so se nahajali v Beogradu, posebno tudi g. poslanca dr. Kramerja in ga naprosili, da vzame njih želje na znanje in jih še v naprej podpre z isto vztrajnostjo kot do sedaj.

Odločilna seja sekcije zakonodajnega odbora se vrši prihodnji torek.

Kriza mariborskega gledališča v odločilnem stadiju

Maribor, 2. januarja. Sklep finančnega odbora Narodne skupščine, da se zniža subvencija mariborskemu gledališču za 320.000 Din je vplival na vse ljubitelje gledališke umetnosti v Mariboru naravnost konsternirajoče, saj se navzlic neprestanim finančnim težavam mariborsko gledališče zlasti v zadnjem času prav lepo razvija. Ako se prosvetni program sedanje vladne večine dejansko uresniči, potem lahko z mirno vestjo trdimo, da lahko naš Taljin bram zapre svoja vrata.

Skoraj izključeno je, da bi mogla mariborska občina prispevati znesek 200.000 dinarjev, kar zahteva vlada kot pradojgo za nadaljni obstoj gledališča v Mariboru. Vlada zahteva pač pretežke žrtve od Ma-

Naznanjam, da so dospeli novi modeli 1928, svetovno zmagovalni znani A. J. S. motocikli, zmogavalec vseh dirk v Jugoslaviji ter EXCELSIOR, SUPER X in HENDERSON, osebni kot tovarni avtomobili PEU-

GEOT in AUSTRAL FIAT. Tehnika, delamčnost, vzdržljivost in oprema njih nadkrijuje vsak konkurenčni fabrikat. Interesenti se vabijo na ogled, ker je tudi cena teh vozil brezkonkurenčna.

Prepričajte se! Zahtevajte ponudbe! O. ZUZEK, generalno zastopstvo, Ljubljana. Priporočam šasije in že opremljene avtomobile ter avtomobile, tudi opremljene s brizgalnicami za požarne brambe.

ribora. L. 1926 je imelo mariborsko gledališče 900.000 Din podpore. Letos je padla podpora na 720.000, za prihodnje leto pa je določena le še pišla podpora 320.000 Din.

Kriza mariborskega gledališča je sedaj vsekakor na vrhuncu. Snoči je odpotoval upravnik gledališča g. Brenčič v Beograd, da interverira pri merodajnih faktorjih, kako bi se sploh še dalo kaj rešiti.

Samo še nekaj dni

lahko kupite srečke velike dobrodelne loterije Jugoslovenskega Novinarskega udruženja. Poslijte dopisnico na naslov: Jugoslovensko Novinarsko udruženje v Sarajevu. Srečke so po 10 Din. Razprodajalci dobe 10 odst. provizije t. j. 1 Din od prodane srečke. Razpečevalci torej lahko v par dneh lepo zaslužijo.

Premija novinarske loterije znaša 250 tisoč Din, a glavni dobiček predstavlja vilo, v kateremkoli kraju države, kakor si to doleži sam dobitnik. Vredna bo 150.000 Din. Poleg tega je nad 13.000 dragocenih dobitkov. Nabavite si torej srečke takoj! S tem podprete humanitarno akcijo novinarjev, obenem pa lahko za 10 Din dobite pravo premoženje. Vsi oni, ki imajo polagati račun za novinarske srečke, se naprošajo, da to store najkasneje do 5. t. m.

Iz policijske kronike

Francelj, ki se je v treznem stanju smejal svojim samomorilnim namenom. — Nova razkritja o pustolovčinah dr. Indelinititsa.

Ljubljana, 2. januarja. V nedeljo popoldne so napravili trije šišenski dijaki, Fran P., Josip P. in Fran A., sprehod skozi šišenski gozd po poti proti hotelu Bellevue. Ko so se okrog 14.45 približali neki klopi, so nenadoma opazili neznatno ležati na snegu ne daleč od klopi neznanega moškega. Stopili so bližje in takoj uvideli, da je moža pahnil v globoko spanje demon alkohol in da si utegne možakar, speč na snegu, nakopati ne samo nado, marveč tudi vizitko za oni svet.

Dijaki so neznanca nekaj časa budili, ker ga pa nikakor niso mogli predramiti, so ga hoteli dvigniti in preložiti vsaj na leseno klopi. V tem trenutku pa je neznanec odprl zaspane oči, posegel naglo v notranji žep in izvlekel velik revolver. Z njim je pričel hantirati, kakor da hoče izvršiti samomor. Videč njegov namen, so dijaki takoj pomorno priskočili in mu v naglici iztrgali nevarno orožje iz rok. Neznanec pa jih je pričel nato tako milo prositi, naj mu orožje vrnejo, da so res storili, vendar so prej odstranili vse naboje. Končno se jim je posrečilo, da so ga zvalili s seboj na Celovško cesto, kjer so ga predstavili stražniku.

Na stražniku so v samomorilnem kandidatu spoznali pivovarniškega delavca S. Uredili so tako, da se je možakar nekaj ur prepaal, nakar so ga zaslislali. France pa jih je dolgo začuden gledal. Ko pa so mu pravili, da je v pijanosti hotel izvršiti samomor, je prasnil v smeh s pripombo, da je moral biti to kdo drugi.

Ker pa bo moral France sedaj plačati globo zaradi nošnje orožja, ga bodo bržkone na ta način prepričali, da ostane Francelj, kadar je natreskan, vseeno le Francelj...

O znamenitem »zdravniku«, in pustolovcu dr. Indelinititsu, pravilno Gustelju Ropotarju, s katerim se pečajo že celo tudi inozemski listi, prihajajo na ljubljansko policijo še vedno nove drobne vesti in obtožbe. Ker se je Ropotar zadrževal v drugih poklicih tudi v mariborski okolici, so ga na podlagi slike v »Jutru« spoznali skoro vsi oslepeljenci, ki sedaj v dopisih opisujejo, kako jih je ogoljufal kot trgovski potnik, zastopnik, inženier itd.

Kakor čujemo, Gustelj ni ordiniral samo v svojem stanovanju v Škofji ulici in po Svetovno znane original **EMAILIRANE**

prave Lutzove peči

prvovrsten fabrikat tvornice **Wwe LUTZ & SOHNE BLUDENZ**

IN EMAILJ TABLICE Z NAPISOM

ima v Jugoslaviji v zalogi samo inž. MATE GUZEL, Ljubljana Šiška Jernejeva cesta šte. 5 (blizu cerkve Sv. Jerneja), na dvorišču pod hišo Celovška cesta 58.

tujih stanovanjih, marveč je uganjal sleparstva celo v nekem objektu, ki je v neposredni zvezi z bolnico. Ko se stvar razčisti, bomo imeli bržkone priliko poročati o delovanju drznega pustolovca še lepše reči, kakor doslej.

Zahvala.

Vsem, ki so nam stali ob strani ob težki izgubi naše

NELI ŠUBIC

tes. izrazili svoje sočutje, se najtopleje zahvaljujemo.

Škofja loka, 2. januarja 1928.

Ivan Šubic, soprog, in sorodniki.

Vinska razstava in vinski sejem v Lutomeru

dne 6. in 7. januarja 1928 v dvorani predsednika gostiničarske zadruge **g. JULIJA STRASSER.**

Brez posebnega naznanila.

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da nas je naša ljubljena žena, mama, stara mama in tašča, gospa

Marija Tavčar roj. Sever

soproga davč. upravitelja v pok.

danes ob 1. uri popoldne, v 78. letu starosti, previdena s tolažili sv. vere, za vedno zapustila.

Prosimo tihega sožalja!

Pogreb predrage pokojne se bo vršil v torek, 3. januarja ob pol 4. uri popoldne.

V Krškem, dne 1. januarja 1928.

Zalujoči ostali.

Marof Srebrniče

Kandija, Novo mesto odda za več let

Klemenc v Ljubljani, Sv. Petra cesta 79.

Srečno novo leto želi

KARL JARC

trgovec z delikatesami pri »Turistu«, Ljubljana, Dunajska 7 ter se cenj. občinstvu priporoča.

„Južnostajerska hranilnica v Celju“

razpisuje mesto

vodilnega uradnika.

Pismene prošnje do 15. januarja 1928.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja ob smrti naše nepozabne mamice in soproge, gospe

Regine Obereignerjeve

se vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebna zahvala pa bodi izrečena primariju ženske bolnice g. dr. Zalokarju in drugemu zdravniškemu osebju, kakor usmiljenim sestram za požrtvovalno skrb v boleznih, darovalcem vencev in cvetja, končno vsem onim, ki so drago pokojnico spemili na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 2. jan. rja 1928.

ZALUJOČI OSTALI.

4290/27-24

Dražbeni oklic.

Dne 27. februarja 1928 dopoldne ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

1.) zemljiška knjiga Prepole vl. št. 80, 383, cenilna vrednost 69.853 Din 55 p, najmanjši ponudek 46.600 Din;

2.) zemljiška knjiga Štrihovec, polovica vlož. št. 14, cenilna vrednost 54.889 Din 90 p, najmanjši ponudek 36.600 Din;

3.) zemljiška knjiga Grušova, polovica vlož. št. 32, 11, 83, in

4.) zemljiška knjiga Ruperče, polovica, vl. št. 61 in 177, cenilna vrednost 58.819 Din 50 p, najmanjši ponudek 39.250 Din.

OKRAJNO SODIŠČE V MARIBORU, dne 27. dec. 1927.

Posebni parte se ne bodo izdali.

Moj nad vse ljubljani soprog oziroma oče in brat itd.

Anton Dorrer

podnačelnik postaje Ljubljana gl. k.

nas je večeraj ob 6. uri, previden s tolažili sv. vere, za vedno ostavil.

Iz hiše žalosti Dolenjski kolodvor ga spremimo v torek dne 3. januarja 1928 ob 14. uri v prezgodnji grob na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. januarja 1928.

Ida Dorrer, soproga. — Marjan in Tonček, sinova. — Helena Kadune, roj. Dorrer, sestra.

Zane Grey:

Železna cesta

Roman.

Ko sta na povratku stopala ob regu, je malo govoril; tesnobno je odlašal naznanilo, da se mora vrniti v tabor, kjer ga čaka jutri važno delo. Šele tik pred kladaro se je odločil, da izpolni to dolžnost. Molče je sprejela vest in kakor hitro sta bila v koči, je izginila v svojo sobo.

Neale je pomagal Larryju in Slingerlandu pripravljati večerjo; vsi trije so se nadejali, da bo Allie jedla z njimi. Ko pa je Slingerland kliknil njeno ime, ni dobil odgovora.

Neale jo je našel potopljeno v staro brezupno mrkobo. S potrpljenjem in dobroto jo je izkušal pregovoriti, da bi šla z njim, toda zaman. Večerjali so brez nje. Šele nato jo je Neale malone prisilil, da je nekaj pojedla. Čutil je, kako mu spet upada pogum. Čas je bil naglo, prenapeto minil; že se je bližal Larry s konjema in solnce se je spuščalo za hribe. Neale je pomislil, da utegne trajati nekaj tednov, nemara celo mesecev, preden jo bo spet videl.

»Allie, ali boste kdaj pozabili svojo bol?«

»Ne — nikoli ne,« je vzdihnila.

Prijel jo je za podbradek, privzdignil ji glavo in ji resnobno pogledal v obraz. Napete črte, blede, brezkrvne in vpadle, ohlapne ustnice in žalostne oči — ne, to lice ni bilo lepo, niti zalo ne. Zastrte, tubne oči se niso umaknile njegovemu pogledu; z brez-

upnim, globokim koprenjem po smrti so strmele vanj. Če bi se mu vsaj posrečilo reči in storiti ono, kar bi premagalo to globoko otožnost! Iznenada je začutil željo, da bi jo poljubil. Njene ustnice so bile tako blizu. Toda ni je smel poljubiti. Morda ga vzljubi nekoga dne; a zdaj —

»Tedad nočete prestat zalovati?«

»Ne — ne.«

»A tam doli, ob potoku, ste bili tako čisto drugačni.«

Ni mu odgovorila. Zastor v njenih očeh je postal še bolj senčnat in temen. Neale je zaslušal topo otrplost njene duše.

»Odhajam,« je rekel ostro.

»Da.«

»In vam ni nič do tega?« je nadaljeval z krepkejšim poudarkom. Molčala je in strmela vanj.

»Moralo bi vam biti mar!«

»Zakaj?« je vprašala topo.

»Zakaj? ... Zato — zato ker —« je zajecjal, togoteč se sam nase. Zakaj pa, nu res, zakaj naj bi ji bilo mar?

»Pustite me — dajte mi — da umrem!« je zaječala.

»Oh, Allie, Allie,« je začel Neale ves obupan. Nato je dojel izpremenjeni zvok njenega glasu: začela je čutiti, začela je misliti. Zakle se je, da hoče premagati njeno bolezen; ta sklep ga je podžgal, poostрил mu razum in ojačil njegovo premetnost. Nekaj časa jo je opazoval; nato ji je položil roke na ramena in jo je rahlo potegnil k sebi. Zdrknila je s svojega ležišča iz bivolijskih kož ter obkledala pred njim. In ta trenutek je prvič opazil v njenem vedenju sled nekakšne plahosti. Morda je bil to strah. Vsekar je napol odvrčala obraz, tako da je bil skrit pod razpuščenimi lasmi.

»Allie, Allie! Poslušajte me! Ali ni ničesar, za kar bi hoteli živeti?«

»Ne.«

»Pač, Allie, o, pač!«

»Kaj?«

»Nu, jaz — stvar je taka — Allie — da imate mene!« Njegov glas je bil malone hripav. Nato se je zasmel. Kako čudno je zvenel ta smeh! Zdelo se mu je, da bo do smrti pomnil to surovo stesano izbo s stenami iz hlodov in odevami iz živalskih kož — in devojko, ki je v sivem somraku klečala pred njim.

»Vas!«

Še nikoli ni bila prišla iz njenih ust osupla beseda — a zdaj se mu je posrečilo, da je ubral pravo struno. Bilo je, kakor da drži v rokah živo stvar in kakor da je zvok tega edinega zloga na vekomaj pregal vso topo omamljenost in strašno brezčutnost. Nekaj ga je stisnilo za grlo in jezik mu je postal težak kakor svinec.

»Ali me zdaj razumete, Allie? Da, imate nekaj, za kar živite! ... Slišite?«

Ko je njegovo uho začulo njen tih »da«, je bil mahoma ves vesel in močan, zakaj čutil je, da je izvojeval zmago, zmago nad njenim obupom in njeno boljo.

»Poslušajte. Zdj se vrnem na svoje delo. Več tednov me ne bo nazaj — morda še delj ne. Toda vrnem se! ... Zgodaj v jeseni. In ostanim vso zimo pri vas. Imel bom posej tu na prelazu ... Težak posej; a potlej bom nekoga dne velik mož — glavni inženjer ali vodja progovnega nadzorstva ... Kadar bo vse opravljeno — in bom imel imenitno službo — ali hočete — hočete li tedaj postati moja žena?«

Mali oglasi

Naročila in vse dopise, ličote se malih oglasov, je pošiljati na Oglasni oddelk Jutra, Ljubljana, Prširnova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, bi služijo v parredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—. Pristojbina za sifro Din 3.—

Ure pristojbina je uparila li obnam s naročilom, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—. Pristojbina za sifro Din 3.—

Obrt

Vulkanizirani

vse vrste avtomobilne galoše in snežne gumijeve čevlje

Popravila kolosa in motorje. F. Škafar, Ljubljana, Rimška cesta 11. 12

Snežne čevlje

in galoše sprejema v popravilo samo trvdka S. Trebar — Sv. Petra cesta št. 6. 40731

Pek, pomočnik

večnega tudi pri peki, postopenega, ki bi tudi razložil pečivo, vzamem takoj v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Pek. 41140

Kot oskrbnik

ali pa kot hišni mizar sem službe. Sem samski, turen in z rednimi sprejemali. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 41095

Kuharica

pridna in poštena, želi tajni službe k majhni družini — za vse akupaj. Naslov pošlji na oglasni oddelk Jutra pod sifro Marja. 175

Pošteznice

sprijetno in zdravo tako k sprejemam za popoldanske ure. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 139

Dekle za vse

periferno in samostojno, z letnimi sprejemali, sprejema 15. jan. Leota, Zagreb, Frankopanska ul. 8. 139

Izurjena prodajalka

večnega tudi pri peki, postopenega, ki bi tudi razložil pečivo, vzamem takoj v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Pek. 41140

Kot oskrbnik

ali pa kot hišni mizar sem službe. Sem samski, turen in z rednimi sprejemali. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 41095

Kuharica

pridna in poštena, želi tajni službe k majhni družini — za vse akupaj. Naslov pošlji na oglasni oddelk Jutra pod sifro Marja. 175

Motvoz

(Spago) kupite najceneje direktne v tovarni Mehanika vrvarna Sinkovec Grosuplje. 261

Prostovoljna javna dražba

pohištva in kuhinjskega orodja se vrši v torek, dne 3. januarja na Dunajski cesti 15 — dvorišče kavarns Evropa. 41168

Pohištvo

naproday na Sv. Petra c. št. 75/1. 187

Bukovih hlodov

lepih, 2000—4000 m³ ter okroglo 2000 m³ borovih, 200—300 m³ hrastovih, vse na panju v Hotečah pri Zidanem mostu. Naproday. Ponudbe do št. 4. m. na naslov Jos. Maček v Raddeh pri Zidanem mostu. Kupljen les mora biti plačan v 14 dneh. 123

Kredenco

ali kompletne jedilnice — dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Jedilnica. 40680

Spalnico

dobro ohranjeno kupim ali vzamem najljubše. Ponudbe pod sifro Ljubljana na oglasni oddelk Jutra. 173

Stanovanje

2-4 sob s pritlikinami, v sredini mesta, najraje v šentjakobskem okraju šibe s 1. majem ali 1. avgustom priv. uradnik, s majhno družino (4 osebe). Cenjene ponudbe s navedbo najemnine pod sifro Stanovanje 2-4 na oglasni oddelk Jutra. 31

Stanovanje

sobe, kuhinje in pritlikin oddam 1. februarjem v Šiški, Alesova št. 36. 153

Perest

Dražba

11. januarja ob 10. uri bo sodnijskim potom v Mariboru prodano v sobi št. 26 krasno posestvo s kmetijsko hišo, gozdno in travnato površino. Vsa poslopja stajana in v najboljšem stanju. Okrog 10 orolov gozda in polja. Kavcija 8153 Din. Občina Sv. Marjeta na Dravskem polju, postaja Račje. 198

Javna dražba

Dne 5. januarja ob 10. uri dopoldne se bo prodajala na javni dražbi pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 15, hiša s vrtno parcelo, centum Ljubljana, Cenična vrednost 60.021/50 Din, sklicna cena 29.519/75 Din. 203

Sob

2-4 sob s pritlikinami, v sredini mesta, najraje v šentjakobskem okraju šibe s 1. majem ali 1. avgustom priv. uradnik, s majhno družino (4 osebe). Cenjene ponudbe s navedbo najemnine pod sifro Stanovanje 2-4 na oglasni oddelk Jutra. 31

Stanovanje

sobe, kuhinje in pritlikin oddam 1. februarjem v Šiški, Alesova št. 36. 153

Soba

s posebnim vhom oddam 2 gospodstva v bližini Zmajkega mostu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 41282

Gosposko sobo

(Herrenzimmer) dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe s opisom in ceno na oglasni oddelk Jutra pod sifro Gosposka soba. 41281

Dvoje sob

all sobo in pred-sobo, strogo separirano, event. tudi opremljeno, selim. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Doktor. 41088

Prejemljeno sobo

lepo, tudi z 3 posteljami oddam gospodstva ali gospodstva. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 192

Sostanovalca

(tudi dijaka) ter več oseb na dobro domačo hrano sprejema Marija Velkavrh, dijaka, Koldorova ulica št. 11 (II. veča). 195

Lepo sobo

na novo urejeno, s 2 posteljami in vsimi udobnostmi oddam. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 196

Dijaka

takoj sprejemam kot sostanovalca. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 202

20.000 Din

ali tudi več vložil v kako solidno podjetje trgovca. Ponudbe pod sifro Delovanje 17 na oglasni oddelk Jutra. 122

Družabnika (co)

s kapitalom, sprejemam za prihodek gostilne ali trgovine. Koncesije na oglasni oddelk Jutra pod sifro 127

Družabnika

agilnega in dobro situiranega sprejema mehanično podjetje. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro 149

Dobro situirana dama

seli stanja s Peleznikim uradnikom. — Prometnik imajo prednost. Doplate na ogl. odd. Jutra pod sifro Ljubljane 1928. 41201

Bricko ob misli

besedo zagrenila razjde dni. Iskrenost prešli — to bolit Prizanesite! 180

Nemški ovčjak

ali tudi več vložil v kako solidno podjetje trgovca. Ponudbe pod sifro Delovanje 17 na oglasni oddelk Jutra. 122

Razno

Zastopstvo »Apna«

selim sprejeti za 1928. — Možnost razpeka do 900 vagonov. Imam kamnolom in velike peči po zelo ugodni ceni za odkup na razpolago — prejem v neposredni bližini. Interesni so tudi za prvo in drugo najljudje pisati pod »Apna« Aloma Company, Ljubljana 41196

Sopotnika za avto

sprejema stara, renomirana tovarna za potovanje po vsej Sloveniji. Prekurmju in Medjurju. V potveh pridejo je stroke s enim predmetom in ki bi potovale stalno skozi vse leto (ca. 300 dni). Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Avto 1928. 41090

Za jugoslovenski patent št. 3122 od 1. julija 1924 na:

»Peč za direktno redukcijo kovinskih rud« (Ofen für direkte Reduktion von Metall-erzen)

se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Selenburgova ulica.

Poniklanje

in splošno galvaniziranje raznih delov ter brušenje kovin iz jekla. So pripadajoča V. J. A. K. Ljubljana, Karlovaška cesta 4. 41093

Snežne čevlje

in galoše sprejema v popravilo samo trvdka S. Trebar — Sv. Petra cesta št. 6. 40731

Pek, pomočnik

večnega tudi pri peki, postopenega, ki bi tudi razložil pečivo, vzamem takoj v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Pek. 41140

Kot oskrbnik

ali pa kot hišni mizar sem službe. Sem samski, turen in z rednimi sprejemali. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 41095

Kuharica

pridna in poštena, želi tajni službe k majhni družini — za vse akupaj. Naslov pošlji na oglasni oddelk Jutra pod sifro Marja. 175

Izurjena prodajalka

večnega tudi pri peki, postopenega, ki bi tudi razložil pečivo, vzamem takoj v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Pek. 41140

Kot oskrbnik

ali pa kot hišni mizar sem službe. Sem samski, turen in z rednimi sprejemali. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 41095

Kuharica

pridna in poštena, želi tajni službe k majhni družini — za vse akupaj. Naslov pošlji na oglasni oddelk Jutra pod sifro Marja. 175

Motvoz

(Spago) kupite najceneje direktne v tovarni Mehanika vrvarna Sinkovec Grosuplje. 261

Prostovoljna javna dražba

pohištva in kuhinjskega orodja se vrši v torek, dne 3. januarja na Dunajski cesti 15 — dvorišče kavarns Evropa. 41168

Pohištvo

naproday na Sv. Petra c. št. 75/1. 187

Bukovih hlodov

lepih, 2000—4000 m³ ter okroglo 2000 m³ borovih, 200—300 m³ hrastovih, vse na panju v Hotečah pri Zidanem mostu. Naproday. Ponudbe do št. 4. m. na naslov Jos. Maček v Raddeh pri Zidanem mostu. Kupljen les mora biti plačan v 14 dneh. 123

Kredenco

ali kompletne jedilnice — dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Jedilnica. 40680

Spalnico

dobro ohranjeno kupim ali vzamem najljubše. Ponudbe pod sifro Ljubljana na oglasni oddelk Jutra. 173

Stanovanje

2-4 sob s pritlikinami, v sredini mesta, najraje v šentjakobskem okraju šibe s 1. majem ali 1. avgustom priv. uradnik, s majhno družino (4 osebe). Cenjene ponudbe s navedbo najemnine pod sifro Stanovanje 2-4 na oglasni oddelk Jutra. 31

Perest

Dražba

11. januarja ob 10. uri bo sodnijskim potom v Mariboru prodano v sobi št. 26 krasno posestvo s kmetijsko hišo, gozdno in travnato površino. Vsa poslopja stajana in v najboljšem stanju. Okrog 10 orolov gozda in polja. Kavcija 8153 Din. Občina Sv. Marjeta na Dravskem polju, postaja Račje. 198

Javna dražba

Dne 5. januarja ob 10. uri dopoldne se bo prodajala na javni dražbi pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 15, hiša s vrtno parcelo, centum Ljubljana, Cenična vrednost 60.021/50 Din, sklicna cena 29.519/75 Din. 203

Sob

2-4 sob s pritlikinami, v sredini mesta, najraje v šentjakobskem okraju šibe s 1. majem ali 1. avgustom priv. uradnik, s majhno družino (4 osebe). Cenjene ponudbe s navedbo najemnine pod sifro Stanovanje 2-4 na oglasni oddelk Jutra. 31

Stanovanje

sobe, kuhinje in pritlikin oddam 1. februarjem v Šiški, Alesova št. 36. 153

Soba

s posebnim vhom oddam 2 gospodstva v bližini Zmajkega mostu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 41282

Gosposko sobo

(Herrenzimmer) dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe s opisom in ceno na oglasni oddelk Jutra pod sifro Gosposka soba. 41281

Prejemljeno sobo

lepo, tudi z 3 posteljami oddam gospodstva ali gospodstva. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 192

Sostanovalca

(tudi dijaka) ter več oseb na dobro domačo hrano sprejema Marija Velkavrh, dijaka, Koldorova ulica št. 11 (II. veča). 195

Lepo sobo

na novo urejeno, s 2 posteljami in vsimi udobnostmi oddam. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 196

Dijaka

takoj sprejemam kot sostanovalca. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 202

20.000 Din

ali tudi več vložil v kako solidno podjetje trgovca. Ponudbe pod sifro Delovanje 17 na oglasni oddelk Jutra. 122

Družabnika (co)

s kapitalom, sprejemam za prihodek gostilne ali trgovine. Koncesije na oglasni oddelk Jutra pod sifro 127

Družabnika

agilnega in dobro situiranega sprejema mehanično podjetje. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro 149

Dobro situirana dama

seli stanja s Peleznikim uradnikom. — Prometnik imajo prednost. Doplate na ogl. odd. Jutra pod sifro Ljubljane 1928. 41201

Bricko ob misli

besedo zagrenila razjde dni. Iskrenost prešli — to bolit Prizanesite! 180

Nemški ovčjak

ali tudi več vložil v kako solidno podjetje trgovca. Ponudbe pod sifro Delovanje 17 na oglasni oddelk Jutra. 122

Razno

Zastopstvo »Apna«

selim sprejeti za 1928. — Možnost razpeka do 900 vagonov. Imam kamnolom in velike peči po zelo ugodni ceni za odkup na razpolago — prejem v neposredni bližini. Interesni so tudi za prvo in drugo najljudje pisati pod »Apna« Aloma Company, Ljubljana 41196

Sopotnika za avto

sprejema stara, renomirana tovarna za potovanje po vsej Sloveniji. Prekurmju in Medjurju. V potveh pridejo je stroke s enim predmetom in ki bi potovale stalno skozi vse leto (ca. 300 dni). Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Avto 1928. 41090

Za jugoslovenski patent št. 3122 od 1. julija 1924 na:

»Peč za direktno redukcijo kovinskih rud« (Ofen für direkte Reduktion von Metall-erzen)

se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Selenburgova ulica.

Poniklanje

in splošno galvaniziranje raznih delov ter brušenje kovin iz jekla. So pripadajoča V. J. A. K. Ljubljana, Karlovaška cesta 4. 41093

Snežne čevlje

in galoše sprejema v popravilo samo trvdka S. Trebar — Sv. Petra cesta št. 6. 40731

Pek, pomočnik

večnega tudi pri peki, postopenega, ki bi tudi razložil pečivo, vzamem takoj v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Pek. 41140

Kot oskrbnik

ali pa kot hišni mizar sem službe. Sem samski, turen in z rednimi sprejemali. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 41095

Kuharica

pridna in poštena, želi tajni službe k majhni družini — za vse akupaj. Naslov pošlji na oglasni oddelk Jutra pod sifro Marja. 175

Izurjena prodajalka

večnega tudi pri peki, postopenega, ki bi tudi razložil pečivo, vzamem takoj v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Pek. 41140

Kot oskrbnik

ali pa kot hišni mizar sem službe. Sem samski, turen in z rednimi sprejemali. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 41095

Kuharica

pridna in poštena, želi tajni službe k majhni družini — za vse akupaj. Naslov pošlji na oglasni oddelk Jutra pod sifro Marja. 175

Motvoz

(Spago) kupite najceneje direktne v tovarni Mehanika vrvarna Sinkovec Grosuplje. 261

Prostovoljna javna dražba

pohištva in kuhinjskega orodja se vrši v torek, dne 3. januarja na Dunajski cesti 15 — dvorišče kavarns Evropa. 41168

Pohištvo

naproday na Sv. Petra c. št. 75/1. 187

Bukovih hlodov

lepih, 2000—4000 m³ ter okroglo 2000 m³ borovih, 200—300 m³ hrastovih, vse na panju v Hotečah pri Zidanem mostu. Naproday. Ponudbe do št. 4. m. na naslov Jos. Maček v Raddeh pri Zidanem mostu. Kupljen les mora biti plačan v 14 dneh. 123

Kredenco

ali kompletne jedilnice — dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Jedilnica. 40680

Spalnico

dobro ohranjeno kupim ali vzamem najljubše. Ponudbe pod sifro Ljubljana na oglasni oddelk Jutra. 173

Stanovanje

2-4 sob s pritlikinami, v sredini mesta, najraje v šentjakobskem okraju šibe s 1. majem ali 1. avgustom priv. uradnik, s majhno družino (4 osebe). Cenjene ponudbe s navedbo najemnine pod sifro Stanovanje 2-4 na oglasni oddelk Jutra. 31

Perest

Dražba

11. januarja ob 10. uri bo sodnijskim potom v Mariboru prodano v sobi št. 26 krasno posestvo s kmetijsko hišo, gozdno in travnato površino. Vsa poslopja stajana in v najboljšem stanju. Okrog 10 orolov gozda in polja. Kavcija 8153 Din. Občina Sv. Marjeta na Dravskem polju, postaja Račje. 198

Javna dražba

Dne 5. januarja ob 10. uri dopoldne se bo prodajala na javni dražbi pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 15, hiša s vrtno parcelo, centum Ljubljana, Cenična vrednost 60.021/50 Din, sklicna cena 29.519/75 Din. 203

Sob

2-4 sob s pritlikinami, v sredini mesta, najraje v šentjakobskem okraju šibe s 1. majem ali 1. avgustom priv. uradnik, s majhno družino (4 osebe). Cenjene ponudbe s navedbo najemnine pod sifro Stanovanje 2-4 na oglasni oddelk Jutra. 31

Stanovanje

sobe, kuhinje in pritlikin oddam 1. februarjem v Šiški, Alesova št. 36. 153

Soba

s posebnim vhom oddam 2 gospodstva v bližini Zmajkega mostu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 41282

Gosposko sobo

(Herrenzimmer) dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe s opisom in ceno na oglasni oddelk Jutra pod sifro Gosposka soba. 41281

Prejemljeno sobo

lepo, tudi z 3 posteljami oddam gospodstva ali gospodstva. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 192

Sostanovalca

(tudi dijaka) ter več oseb na dobro domačo hrano sprejema Marija Velkavrh, dijaka, Koldorova ulica št. 11 (II. veča). 195

Lepo sobo

na novo urejeno, s 2 posteljami in vsimi udobnostmi oddam. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 196

Dijaka

takoj sprejemam kot sostanovalca. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 202

20.000 Din

ali tudi več vložil v kako solidno podjetje trgovca. Ponudbe pod sifro Delovanje 17 na oglasni oddelk Jutra. 122

Družabnika (co)

s kapitalom, sprejemam za prihodek gostilne ali trgovine. Koncesije na oglasni oddelk Jutra pod sifro 127

Družabnika

agilnega in dobro situiranega sprejema mehanično podjetje. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro 149

Dobro situirana dama

seli stanja s Peleznikim uradnikom. — Prometnik imajo prednost. Doplate na ogl. odd. Jutra pod sifro Ljubljane 1928. 41201

Bricko ob misli

besedo zagrenila razjde dni. Iskrenost prešli — to bolit Prizanesite! 180

Nemški ovčjak

ali tudi več vložil v kako solidno podjetje trgovca. Ponudbe pod sifro Delovanje 17 na oglasni oddelk Jutra. 122

Razno

Zastopstvo »Apna«

selim sprejeti za 1928. — Možnost razpeka do 900 vagonov. Imam kamnolom in velike peči po zelo ugodni ceni za odkup na razpolago — prejem v neposredni bližini. Interesni so tudi za prvo in drugo najljudje pisati pod »Apna« Aloma Company, Ljubljana 41196

Sopotnika za avto

sprejema stara, renomirana tovarna za potovanje po vsej Sloveniji. Prekurmju in Medjurju. V potveh pridejo je stroke s enim predmetom in ki bi potovale stalno skozi vse leto (ca. 300 dni). Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Avto 1928. 41090

Za jugoslovenski patent št. 3122 od 1. julija 1924 na:

»Peč za direktno redukcijo kovinskih rud« (Ofen für direkte Reduktion von Metall-erzen)

se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Selenburgova ulica.

Poniklanje

in splošno galvaniziranje raznih delov ter brušenje kovin iz jekla. So pripadajoča V. J. A. K. Ljubljana, Karlovaška cesta 4. 41093

Snežne čevlje

in galoše sprejema v popravilo samo trvdka S. Trebar — Sv. Petra cesta št. 6. 40731

Pek, pomočnik

večnega tudi pri peki, postopenega, ki bi tudi razložil pečivo, vzamem takoj v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Pek. 41140

Kot oskrbnik

ali pa kot hišni mizar sem službe. Sem samski, turen in z rednimi sprejemali. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 41095

Kuharica

pridna in poštena, želi tajni službe k majhni družini — za vse akupaj. Naslov pošlji na oglasni oddelk Jutra pod sifro Marja. 175

Izurjena prodajalka

večnega tudi pri peki, postopenega, ki bi tudi razložil pečivo, vzamem takoj v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelk Jutra pod sifro Pek. 41140

Kot oskrbnik

ali pa kot hišni mizar sem službe. Sem samski, turen in z rednimi sprejemali. Naslov pove oglasni oddelk Jutra. 41095